3 1761 07569067 7

651

6-57

„MUSEN“

„MUSEN“

VIRKELIGHEDSBILLEDE

AF

THYRA JENSEN

KJØBENHAVN
H. HAGERUPS FORLAG
1902

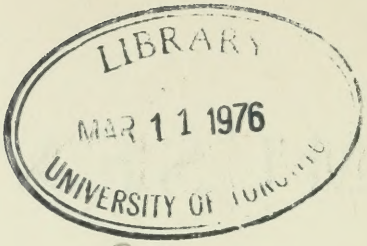

PT
8175
J54M8

Titelbillede og Vignetter
af M. Hatting.

KJØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

Til

Min Veninde Fru *******

med Tak for Laanet af de gamle
Erindringer.

Motto: det sande er ikke al
Tid sandsynligt.

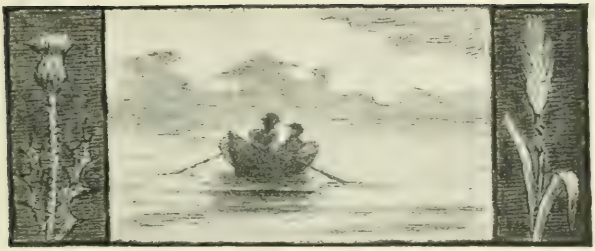

Når jeg, eksm. jur. Holm, pa mine ældre Dage skriver disse Blade, da er det ikke, fordi jeg er dertil særligt anlagt, men fordi min Historie virkelig synes mig mærkelig, hvilket jeg da ogsa sandfærdig ved, at mange har fundet.

Og sa er det jo nu sa, at siden jeg har mistet min lille «Mus», denne underlig søde Kvinde, der har været Kvinden i mit Liv, sa har jeg ikke Ro og Hvile i vort tomme Hjem, uden nar jeg lever i Mindet om hende.

Derfor vil jeg ogsa i disse lange Vinteraftener trænge til Bunds i min Minde-

skat, først og fremmest til Glæde for mig selv, kan så det, jeg finder, måske ogsa blive til lidt Glæde for andre, da vil jeg sige Gud Tak derfor, til hans Ros skal denne lille Skildring være, — ja og så «Musens», jeg får have Lov at rose hende meget, ellers kan jeg jo slet ikke skrive.

Jeg vil dog endnu undskylde lidt, at jeg skriver, men »Musen var virkelig en mærkelig Kvinde, der fortjener at beskrives.

Der er vel èn og anden Kvinde, der udfylder sin Plads her i Verden enten som Moder, Søster, Elskte, Hustru eller Datter, men når jeg siger, at min lille afdøde Hustru har forenet alle disse forskellige Kvindeopgaver i sit Forhold til mig og klaret hvert af Forholdene sådan, at de har været os begge til Fryd og Velsignelse, — så overdriver jeg slet ikke.

Men for at begynde med Begyndelsen:

«Jeg har jo ganske vist haft en rigtig Moder, der ovenikøbet blev en gammel Kone, men hun slap mig forunderligt tidligt.

Det var vel nok et ganske godt Hjem, jeg havde, det er så vanskeligt for en Søn at skrive andet. — Min Fader var Farver i en lille jysk Købstad. Han var en dygtig Mand, der drev Forretningen i Vejret, så den var særdeles god efter de Tider. — Han var en meget stille Mand og ikke lykkelig; der var dette med Moder, at hun vist hele Tiden syntes, at hun havde giftet sig under sin Stand.

Jeg var kun en lille Dreng, da jeg forstod denne Ulykke, der gjorde Fader tavs og tilbageholdende og Moder fuld af indbildt Forurettelse.

De omgikkes kun få; dem, Fader kaldte sine Venner og kunde have følt sig hjemme iblandt, var Moder for tarvelige, og den Omgang, hun higede efter og delvis opnåede, var han mistroisk og

sky overfor, vilde slet intet have med at gøre.

Moder havde en Søster i Byen, gift med en Sagfører, der var i dette Hjem en Datter, der ligesom jeg var eneste Barn. — Kusine Helene skulde vist efter Moders og Mosters Mening været mig som en Slags Søster i Barndommen, for siden i Ungdommen at være bleven mig noget andet og mere. Hun blev hverken det første eller sidste for mig.

I det hele taget blev Moders Familie mig aldrig tiltalende.

Af Ydre lignede jeg vel Moder, men mit Indre var vist fuldt og helt min Faders, jeg var temmelig mut og stolt, vilde nødigst af alt tages under Vingerne af Mennesker, der kun rent formelt var mig overlegen.

Moder og jeg har vist aldrig haft en eneste Samtale om den Sag, men dog var det os begge klart, at jeg lige fra min Barndom stod på Faders Parti, for-

agtede Moders «honnette Ambition», forblev kold overfor hendes Forkælelser, samtidig med, at et lille anerkendende Ord af Fader bragte mig i den syvende Himmel.

Moder havde mange anerkendende Ord, og når jeg nu efter saa mange Års Forløb søger at mane hendes Billede frem, da må jeg tilstå, at hun har været en særdeles indtagende Kvinde. Fin i Huden, med flammet Hår om en høj Pande, et venligt Smil og pyntelig fra Top til Tå; således ser jeg hende en Formiddag komme hurtigt ind fra Køkkenet med opbrædtede Ærmer, Kinderne røde, Armene så hvide, den Sirtses Kjole knirkende af Stivelse, og så som sagt det venlige Smil, hvormed hun rakte begge Arme ud mod Kusine Helene, hendes særlige Yndling.

Og samtidig ser jeg min Fader i Butikken altid uden Frakke, mut og frastødende.

Men der er ogsaa et andet Billede i min Erindring. Det er Moders Fødselsdag:

«Hendes hyggelige Dagligstue stråler i Julisolskin. Blomsterne vælder ud af alle Vinduer, hendes fineste Puder og Tæpper er fremme. «Esprit de Valdemar» tager næsten Vejret fra èn.

Hendes «fine» Dameomgang ventes på Visit. Hun har så travlt i den Anledning, at hun næppe ændser Fader, der stille kommer og lægger en Konvolut på hendes Sybord.

Han tør jo kun give hende Penge, hvert År en højere Sum, han ved, at det vilde være ham en Umulighed at ramme hendes vanskelige Smag.

Men sky føler han sig også overfor denne Konvolut med Penge, han føler det som en Falliterklæring, at han aldrig tør komme med andet.

Fødselsdagen er hans Gru.

Hvert År på denne Dag er det, som

den sidste Rest af deres Ungdomskjærlighed lægges øde.

Fra den tidlige Morgenstund kommanderer hun, som en Mester med sin Læredreng, tvinger ham i Pudsen, glemmer i Travlheden de allertarveligste Hensyn. — Og jeg ser hans tungsindige, ulykkelige Udtryk, hvor det pinte mig som Barn og endnu i denne Stund, når jeg skriver om det.

Jeg husker èn af disse Fødselsdage, jeg var vel en syv, otte År, det var ved Middagsbordet, at jeg pludselig på min mutte Made sagde til Moder:

«Jeg vil ikke ind til Damerne i Eftermiddag».

Dette, at jeg pyntet og køn kom ind og bukkede rundt, var for Moder Eftermiddagens Glanspunkt, sa hendes Heftighed og Fortørnelse kendte ingen Grændser.

Da jeg havde hørt lidt pa hendes

Udbrud, rejste jeg mig hurtig og gik hen til Fader og gemte mig ind til ham.

Så mange År, der end er gået, husker jeg, som det kunde været igår, Faders Udtryk ved den Lejlighed.

Det var vel nærmest Triumf, dog det var også noget andet og bedre, det var Glæde i Følelsen af, at der var èn, der forstod ham og kendte hans Forhold i al deres Søllehed, men dog holdt med ham og elskede ham, og at denne ène var hans eneste lille Søn.

Da Måltidet var endt, og Moder udmattet var holdt op med sin Skænden, sagde han så roligt, han formåede:

«Jo, Frederikke, det blir som Drengen har bestemt, han skal i Eftermiddag være fri for den Stads, og jeg vil også være fri, vi sejler sammen den Tur ud ad Fjorden, jeg har lovet ham så længe.»

Og sådan blev det.

Den Sejltur er et af mine bedste

Barndomsminder. Der var noget nyt over min Fader den Dag. Ja, nyt var det vel ikke, men jeg havde i hvert Fald ikke kendt det, han var ligesom så fyldt af Mod og Forventning, og sa sad han og fortalte om min Mo'r, husker jeg, på hele Turen, — hvor køn hun var som ung, — hvor flittige og ligefremme hun og Søsteren havde været, da Faderen døde, og de boede hjemme hos Moderen i sma Kår og holdt Syskole for Byens mindste Småpiger.

Var det da virkelig min stille Fader, der sådan fortalte, og var det om min Moder, — mit Barnehjærte blev stort og varmt.

Eftermiddagen svandt. Der var Skelmeri og endnu mer Forventning over Fader, da han sagde, at nu skulde vi hjem til Mor, thi nu var de fine Damer nok væk.

Han tog lange Tag med Årerne, og det var, som Båden fløj over Vandet

hjem mod Byen, hvor alle Ruder illuminerede i Solnedgangen.

Og jeg må græde ved Tanken om, at min Moder ikke var en god og kærlig Kvinde, hun kunde jo den Aften have faet min Fader pånyt, mandigere og bedre, end da hun for ti År siden så villig havde givet ham sit Ja; hvorfor havde hun ikke en god Søster, der kunde hvisket hende de gamle, vise Ord i Øret af Apostelen om Kvindens Underdanighed — om hun denne Gang havde kunnet bøje sig, hvor var hun bleven elsket af Fader og mig, jeg ser det nu så klart.

Men Sagførerens Frue havde sat sig en anden Opgave, det mærkedes denne Aften, der var begyndt sa lyst og endte sa uendelig sørgeligt, — og det mærke-

des mere og mere, År efter År min hele Barndom og Ungdom igennem.

Det var sikkert min Moders og Mosters Opgave at skille mig fra min Fader, Gud forlade dem denne Synd, det lykkedes jo dog ikke på den Måde, de havde tænkt sig, — og Kusine Helene, der skulde have været dem det bedste Middel i denne Kamp, fik — trods sin Skønhed — aldrig Magt over mig, om hun nogen Sinde holdt af mig er temmelig tvivlsomt, skønt også jeg var køn, det gamle Portræt af mig, som står ved «Musens» Arbejdskurv, fortæller det.

Moders fine Ansigtsform, høje Pande og krøllede Hår, med en vis Muthed fra Fader, der dog nok var det mest tiltalende hos mig i Damernes Øjne — efter «Musens» Forsikring, — ja, sådan var jeg, høj og slank, da jeg gik på min

Onkels Sagførerkontor og beredte mig til min dansk juridiske Eksamen, den, jeg nogle År efter fik med Glans.

Underlig farveløst ligger Livet for min Erindring indtil da — ingen Barndom — ingen Ungdom.

Hos min Onkels blev jeg aldrig hjemme, og i mit Barndomshjem blev det mig mere og mere trist at være. Dog bør jeg, inden jeg afslutter disse Minder, ikke glemme min Konfirmationstid, der virkelig var et lille Lysglimt i denne min Tilværelse.

I «Musens» Gemmer ligger et lille gulnet Stykke Papir, hvorpå jeg med sirlig, øvet, men dog barnlig Haand har skrevet:

«Ved min Confirmation den 3die Oktober 1858 blev jeg af Pastor Hald tilspurgt således:

Hvad er Troen? Troen er Bestandighed i det, som håbes, og en fast Overbevisning om det, som ikke ses.

Hvad hører der til sand Omvendelse? At man først erkender sine Synder, dernæst angrer dem, dernæst beder Gud om Forladelse for dem, omvender sig og søger Samfund med Christus i en levende Tro.

Lemvig, den 15. Oktober 1858.

Erik Holm.

Det lille Papir fik siden i «Musens» Eje så køn en Anvendelse. Selv husker jeg ikke, at jeg har skrevet det, men jeg husker nok min Confirmationsdag og mine Forældre den Dag.

Det er især min Fader, jeg husker. Det slog mig, da vi gik til Kirke, hvor mager og gammel han var bleven, men hvor kønt og udtryksfuldt hans Ansigt var. Det er vel altid sådan, at Lidelsen adler et Menneskes Udtryk, jeg syntes den Dag, at han var smukkere Mand end Moder var Kvinde, det havde jeg aldrig set før.

Han var meget bevæget i Kirken, husker jeg. Og siden hjemme ved det lille Middagsbord, vi var kun vi tre til Bords, det var, som han hele Tiden måtte gøre Vold på sine Tanker, der vilde flyve så vidt.

Da tvang han sig, så på Moder med et fast og godt Blik og sagde:

«Frederikke, — Tak for de mange År» — og stødte sit Glas mod hendes.

Hans Blik var ikke håbefuldt eller forventningsfuldt som hin Sommeraften for de mange År siden, men det var et ærligt og godt Blik, der så Sandheden lige i Øjnene — å, hvorfor var Moder i det Øjeblik ikke ærlig og god som han, og der kunde endnu være kommen Hygge og Ynde over deres Liv, det pinte mig at se hendes urolige Blik og det blege Genskin af det venlige Smil, der strålte enhver Fremmed imøde — fuldt og helt.

Stakkels gamle Fader.

— — — —

Fader oplevede, at jeg fik min Eksamen, og at jeg fik Plads som Fuldmægtig i Odense, men samme Efterar døde han af Kræft i Leveren, næppe halvtreds År gammel. Og Moder solgte Farveriet og indrettede sig hyggeligt sa nær sin Søster som vel muligt.

Og jeg kom til Odense som Fuldmægtig hos Byens første Sagfører, og Livet begyndte.

At komme fra Lemvig til Odense var i sig selv en stor Overgang.

Det var hint Efterår så mildt og stille, at jeg, der var vant til de jyske Efterarsstorme, slet ikke kunde fatte, at dette virkelig var Efterår.

Når jeg om Morgenen gik til Kontoret, gik jeg gærne med det samme en Tur bag om Byen ned langs Åen, ned imod hvilken de mange, gamle Haver strakte sig.

Det var langt hen i November, men endnu hang Løvet på Træerne i pragt-

fulde Farver, hjemme i Lemvig var Byens Småhaver forlængst pisket nøgne, vidste jeg, og Stormen holdt Concert hver eneste Dag, skrev Moder.

Her lå de små, lyse Både endnu i Åen og fortalte om Sommer, Vandet klukkede om dem.

Var det da virkelig det samme Land, jeg var i, var jeg ikke bleven forflyttet Tusinder af Mile bort til et Land, hvor alt var mildt og ungt og skønt.

Jeg tør sige, at jeg indtil da aldrig havde set på en Kvinde.

Her så jeg og fandt dem næsten dejlige allesammen.

Og der var Dage, når Mindet om mine Forældre fra Nattens ensomme Stunder fulgte mig ud pa min Morgentur, da det forekom mig, at om de havde levet deres Liv herovre i disse blide Egne, da var de aldrig blevne så ulykkelige.

Og jeg mærkede med Fryd, at jeg

alligevel holdt af min Moder, også hun havde jo været ulykkelig, sikkert længtes mod blide Fgne. Og jeg skrev kærlige Breve til hende og fik straks Svar — venlige, overfladiske, lange Breve.

I Byens Avis søgte jeg om et Logis, og blandt de mange Billetter valgte jeg denne, øjensynlig skreven med en ungdommelig Hånd:

«Moder beder mig skrive, at vi, siden min Broder er rejst, har et Værelse tilovers ud mod Østergade. Men De må nok helst selv se det, inden De bestemmer Dem, mener Moder.

På Moders Vegne!

Ærbødigst

Elise Valentin.»

Jeg blev ganske blød om Hjærtet ved at læse denne lille Billet, kunde ikke slippe den lille Skriverinde ud af Tankerne, thi lille og ung måtte hun være, derom var jeg ikke i Tvivl.

Jeg bestemte mig da ogsa straks til at se pa Værelset, men som jeg kom ned på Gaden, tabte jeg Lysten, kanske det var, fordi jeg vilde have Fantasibilledet af Elise Valentin lidt endnu, inden jeg gik op og fik det ødelagt, hvilket jeg inderst inde frygtede.

Ja, jeg var dengang meget ung og sværmerisk, jeg ved det nok, men det var kommen pa engang her på dette fremmede Sted, jeg kendte næppe mig selv, men berusende var det.

Der gik flere Dage, jeg gik gennem Østergade og gik Turen bag om Byen, men altid tænkte jeg pa den unge, ubekendte Pige, og sa langeligt efter hver, jeg mødte: og nar jeg nu sa mange År efter med Undren ser, hvor stor Betydning Elise Valentin fik i mit Liv, sa kan jeg naturligvis ikke andet end se en forunderlig Forudanelse i dette Sværmeri på Forhånd.

Nu, til sidst matte jeg da op og se

på Værelset, men jeg husker endnu, at da jeg gik op ad Trappen, følte jeg ikke længere Angst for at blive skuffet, jeg var kun nysgerrig og forventningsfuld efter at se hende.

Alligevel blev jeg skuffet.

Det var virkelig hende, der lukkede op, men jeg husker, at min første Tanke var: «Nå — nej — hende kan det da ikke være, hun er minsandten da for lille!»

Når jeg i Begyndelsen af disse Optegnelser skrev, at «Musen» har været alt det for mig, som Kvinder kan være, Moder, Søster, Hustru, Elskte, Datter, Veninde, så er det ikke Overdrivelse, men utroligt er det, synes jeg, den Rækkefølge, i hvilken disse hendes forskellige Livsopgaver er falden.

De fleste tænker sig vel, at det, hun

nu i denne Vinter blev for mig, var min Elskede — min lille Hjertenskær, dog det var ikke Tilfældet, det var til at begynde med Broderfølelsen for hende, der var den stærkeste, hvilket er sa meget underligere, som der jo for mig så småt var begyndt at komme Erotik i Luften, men det var vel mit Hjertes Barndoms- og Ungdomskrav efter at leve i et virkeligt Hjem, der denne Vinter gjorde sig gældende. Det erotiske gled ligesom helt ud af min Bevidsthed og jeg mindes kun det fredeligste, lykkeligste Samvær, sådan som det kan nydes i et godt, velsignet Hjem.

Et sådant Hjem var Fru Valentins. Hun var den bedste og klogeste Kvinde, jeg kan tænke mig; alt om hende var harmonisk og godt. Når jeg nu ser tilbage paa denne Vinter, så forstår jeg nok, at hun allerede tidligt er bleven klog paa sin Datters Følelser, men end

mere må jeg beundre den Måde, hvorpå hun tog dette Forhold.

Inden fjorten Dage var jeg gleden ind i dette Hjem, som om jeg altid havde levet der, de gjorde intet særligt for at drage mig, men der var godt at være.

Jeg leder i «Musens» gamle Papirer for at finde et Holdepunkt for mine Minder, her er det første:

På en lille Lap Papir har jeg skrevet en Masse forskellige Numre op, de fleste er overstreget, og jeg husker, at det er Papiret, vi sendte med, naar vi fik Bøgerne byttet i Læseforeningen, — og jeg husker den Aften, da vi tre havde den store Katalog hjemme og deraf gjorde Udvalg og noterede Numrene.

Hvor var hun og jeg Kammerater den Aften — min unge Søster og ligesindede, hvor overdøvede vi Fru Valentins stilfærdige Forslag om de ældre Bøger, hvor gnistrede «Musens» Øjne af

Tilfredshed over hver lille Sejr, vi vandt over hendes Moder, og hvor sa samme Moder stilfærdig fornøjet over Brillerne fra sin Sofakrog hen på os.

— Du lyse Minde. — — —

Forsigtig lægger jeg den lille Lap sammen og gemmer den i det hemmelige Rum i Musens lille kristelige Kalender».

Jeg husker sa godt denne lille Kalender, hvoraf hun var meget sejg, og hvori hun noterede de vigtigste Fødselsdage, hun vidste, og sit Livs største Begivenheder — du søde Bog, hvor er det rørende, at mens alle de andres Navne står der tydeligt, fuldt ud, både Herrers og Damers, star der ud for min Fødselsdag kun to små bange Bogstaver: E. H.

Min lille Pige, hvor Du røber Dig, at Du allerede dette første Efterår ikke tør — ikke kan skrive mit Navn som de andres. — Du lille Pige.

Jeg kan vel ikke sige mig helt fri for at have gjort Kur til hende denne Vinter, men det var på en noget underlig Måde — unægtelig.

Jeg vidste, at hun støvede af på mit Skrivebord, hun satte jo Gækker og Krokus ind til mig — uden bevidst Overlæg kom jeg da ind på at lade ligge fremme på Bordet de Breve, jeg skrev til min Moder, og så blev det rigtignok nogle mærkelige Breve, min gamle Moder fik.

Aldrig havde Moder vel drømt om at skulle blive Genstand for en sådan Fortrolighed og Ømhed fra min Side. Når jeg leder i «Musens» gamle Dagbogsoptegnelser, ser jeg, hvor samvittighedspint hun er over at have læst disse Breve, kun lidet aner hun, at de i Virkeligheden, skønt jeg neppe selv gjorde mig det helt klart, — alle var skrevne for hende, — ja, til hende, egentlig ere hendes retmæssige Ejendom.

Men Vinteren fløj afsted, og Foråret var om os.

Og som alt udfoldede sig, sprang ud i Lys og Varme, således kom der endnu mere Fart i vore Følelser, — det begyndte at blive mig en Vellyst at drille hende, se hende blusse i den heftigste Vrede mod mig for et Øjeblik efter at være hensunken i den dybeste Sorg.

Var det Erindringen om al min Moders Tyranni over Fader, der gjorde, at Manden i mig raste ved at mærke, at en Kvinde begyndte at faa Magt over mig?

Jeg ved det ikke.

Som gennem en Tåge husker jeg Fru Valentins alvorlige spørgende Øjne over mig.

Jeg leder i de gamle Minder.

Hvad er det for en Mængde visne Blade og en lille blå Billet, hvorpå der står:

«Den fynske Sangfest
9.—10. Juli 1866.»

Aldrig har jeg set «Musen» sødere end i disse to Dage. Det var, som hun i dette Forår var bleven lidt højere og slankere.

De to unge Studenter, der kom i Indkvartering hos Fru Valentin, blev også straks ganske betagne.

Og nu begyndte der et løjerligt Spil. Deres åbenbare Hyldest blev som det Solskin, der fik alt det fineste og skønneste hos hende til at udfolde sig, men det var for mig, det udfoldede sig, selv om de var Anledningen, hun har vel ogsa paa Kvindevis tænkt sig, at dette, at jeg fik se hendes Magt over disse to unge Mænd, især den ene, — måtte ægge mig, — hvilket det unægtelig ogsa gjorde.

Alle mørke, skæbnesvangre Barndomsminder var glemt den 9. Juli om Aftenen, da vi dansede i «Fruens Bøge», — da jeg gav hende de lyse Bøgeblade i de mørke Egeblades Favn og sagde, at hun var den lyse Bøg, og jeg så i hendes Blik, at jeg var Egen, — jeg piller i de visne Blade, her er et stort velbevaret Egeblad, jeg vidste det næsten, tror jeg, at der bag på måtte sta skrevet: E. H.

Uden at trættes fløj hun fra min Favn over i de unge Studenters, vi tre

Herrer dansede hver især kun med hende; blandt de mange, unge, skønne Kvinder, der den Aften dansede i «Fruens Bøge», havde vi kun Øje for hende.

Jeg bad hende om en Samtale, men hun lo og dansede fra mig.

Jeg friede til hende uafbrudt i den dejlige, gamle Tyrolervalts — spurgte og tog hendes Ja, når hun halvt bange dansede i min Favn.

Men atter måtte jeg afstå hende, og da jeg næste Gang dansede med hende, havde hun grædt.

Hvad i al Verden var dog sket.

Nu, mens jeg skriver disse Linier, ved jeg jo, at det var Student Bang, der havde friet — heftigt og lidenskabeligt, og jeg kan ikke smile ved Mindet om denne pludselige Forelskelse, thi jeg ved jo, hvor ærlig den var, og hvad Skuffelsen kostede ham — nej, meget mere fyldes jeg af en utrolig Vemod ved at tænke på, at om jeg aldrig var kommen

på «Musens» Vej, da havde Bang og hun sikkert gensidigt elsket hinanden, og meget var så blevet så langt lettere og lysere for min Elise.

Men den Aften var mine Tanker og Følelser af en ganske anden Beskaffenhed.

Aldrig havde jeg givet mig varmere og fuldere hen i noget af Livets Forhold end i mit Forhold til hende i denne Nat, — det utrolige var sket, jeg havde virkelig kastet alle gamle Skygger over Bord og levet og andet kun for dette, at eje hende og ejes af hende — og så i det Øjeblik, da jeg troede at have taget hende for Tid og Evighed, — gled hun fra mig — forsvandt i Stemninger og Følelser, hvori jeg ingen Lod og Del havde.

Jeg er en ældre Mand nu, men Mindet om min Fortvivlelse denne Aften — min Rasen, min Gråd, da jeg gik ene hjem, kan endnu få mig til at græde.

Thi jeg måtte se på, at hun forsvandt sammen med Bang, ham var det, der kom til at følges med hende gennem Skoven ind til Byen i den dejlige Sommernat, og der gik min lille Brud og trøstede ham, fortalte ham stille og varsomt om den store Kærlighed, hun havde til en anden Mand, og bad ham se rundt blandt alle de unge Piger, der var jo dog saa mange langt skønnere og klogere end hun.

Hun anede vel ikke, hvor frygtelig kostbar for hendes og min Livslykke denne hendes Medlidenhed mod ham skulde blive, men selv om hun havde gjort det, havde hun vist ikke kunnet handle anderledes, med fint kvindeligt Instinkt var hun sikkert fuldt ud klar over, hvad Bangs Kærlighed var værd, hvor dybt den gik; og var hun det, ja, så var der i Sandhed Grund til Ømhed og Medlidenhed.

Jeg husker hendes og mit Møde ved Frokosten næste Dag, hvor ogsa de to Studenter var til Stede. Der gled et halvt forskrækket og lykkeligt Udtryk over hendes Ansigt ved Synet af mig, — det var, som om hun vilde sige:

«Du kære, endnu har vi jo ikke Tid til at tænke på os selv».

Å, hvorfor forstod jeg hende ikke, hvorfor var jeg skabt med et så vanskeligt Sind, så at dette tavse Sprog til mig i stedetfor at fylde mig med Glæde og Ømhed overfor hende, gjorde mig halvt sindssyg af Vrede og Sorg.

Så stor var hendes Godhed og Medlidenhed overfor Bang, så jeg virkelig tror, at hun halvt glemte mig denne Dag, aldrig har vist nogen faet sa mild og køn en Kurv.

Og jeg leder i hendes gamle Papirer, om hvad der er, som vedkommer hendes Forhold til Bang, jeg finder mange Breve fra ham gennem 5 År, hun hol-

der ham oppe, er også i Forholdet til ham en Moder, en Søster, ikke mere, — rørende kalder han i Brevene hendes Fortrolighed og Godhed for sit Hjem.

Og der er tre År, hvor der intet Brev er fra ham. Men så er der et gulnet Papir, hvorpå der står:

Til Elise!

Tunge Skyer drage frem,
True mig i Støv at knuse,
Vindene fælt om mig suse —
Ak, jeg har forladt mit Hjem.

Ud jeg drog fra kendte Kyst
På en brådden gammel Smakke;
For på vilden Hav at flakke,
For at trodse Guddomsrøst.

Intet Sted en Grændse var
For mit Hovmod, mine Laster,
Stadigt fremad uden Master
Skuden ilte pilesnar!

Under denne vilde Flugt,
Så jeg pludselig en Stjærne
Tindrende klart i det Fjærne,
Kun et Nu, og den forsvandt.

Stirrende i Rummet ud,
Opstod pludselig den Tanke
Som fik Hjærtet til at banke —
Mon det var et Vink fra Gud?

Rask til Roret jeg nu løb,
Greb derpaa med begge Hænder,
Smakken jeg mod Stranden vender,
Op på Brinken jeg da krøb —

Der jeg så et herligt Syn,
Thi der stod en dejlig Kvinde,
Hendes Øjne så jeg skinne
Under hendes mørke Bryn.

Sagte hæved hun sin Hånd
Pegende højt op mod Himlen,
Pegende mod Stjærnevrimlen
Og forsvandt da som en Ånd.

Hendes Vink jeg straks forstod,
Kasted' mig på Knæ i Sandet,
Takked' Gud at ej forbandet
Han paa Havet mig forlod!

Jeg med ganske Sjæl og Sind
Til Gud Fader mig henvendte
Og han nådig til mig sendte
Fred og Ro i Sjælen ind.

Neden under har Elise skrevet:

«Denne sidste Hilsen sendte Bang mig to Aar før sin Død.»

I mange Uger har jeg ikke havt Lyst til at skrive eller dvæle i de gamle Minder, de var mig alligevel for stærke, sidst jeg skrev — syg og søvnløs følte jeg mig efter at have levet i Mindet om Bang, over hvem jeg skulde bringe sa megen Sorg og Sjælenød.

— Men sa tænker jeg igen, — værst handlede jeg dog mod Elise, og Mindet om hende skylder jeg at stille det hele frem, som jeg nu ser det, inden jeg lukker mine trætte Øjne.

Hvad hun maa have lidt, da hun mærkede, at jeg nu koldt og afvisende trak mig tilbage i mig selv, ja, det kan i hvert Fald enhver Kvinde sikkert forstå.

Der blev saa trist i det lille lyse Hjem. Jeg kunde ikke tilgive hendes Opførsel hin Nat — og så vanskelig en Natur havde jeg, at enhver af hendes ømme, bange Tilnærmelser kun fyldte mig med Vrede og Kulde, nej, den, der vel bedst havde kunnet tale mig tilrette, var sikkert Fru Valentin, og havde det været enhver anden Kvinde end hendes egen Datter, det gjaldt, havde hun sikkert gjort det, god, klog og kæk, som hun var, men her kunde hun vist ikke, hun skulde nu alligevel have gjort det, sat alle sma Stolthedshensyn tilside, talt med mig aabent og ærligt, og jeg havde sikkert lagt mit trætte Hoved mod hendes Skulder, og alt var måske blevet godt.

Men nej, — hun kendte mig jo ikke, vidste ikke, hvordan jeg gennem min Barndom og Ungdom havde inddrukket Mistro til Kvinders Godhed og Ærlig-

hed, — nej, der var ingen Mennesker, der kunde hjælpe os.

Sommeren sneg sig hen. Fru Valentin søgte Plads til Elise og fik den i Jylland etsteds, og jeg søgte mig et andet Logis under et højst tarveligt Paskud.

Jeg rejste til Oktober Flyttedag. Der er i «Musens» gamle Papirer Dagbogsoptegnelser fra denne Oktober Maned:

Odense, d. 16. Oktober 1866.

O, elskede Holm, skal jeg da aldrig mere gense dig, skal jeg aldrig i hele mit Liv blive lykkelig. Det er, som om mit Hjerte skulde briste ved Tanken om, at jeg skal skilles — skilles fra den eneste, jeg elsker. Ak Fader i Himlen, hvis det er din Villie, da lad os atter engang mødes.

D. 20. Aften.

Skønt jeg nu sa sjælden skriver i min Dagbog, kan jeg dog ikke lade være

at sige disse Ord: Jeg har atter set ham og talt med ham, det vil maske engang i Fremtiden fremkalde kære Erindringer hos mig, da vil jeg mindes at have oplevet lykkelige Øjeblikke, — ja, jeg siger lykkelige, thi jeg ser ham ikke, uden mit Hjerte føler den inderligste Glæde, da har jeg jo kun det Ønske, gid jeg altid kunde være hos Dig og i Din Nærhed, — jeg er ulykkelig, når jeg i nogle Dage ikke har set ham, da er det, som om intet andet havde Værd for mig, den Tanke beskæftiger mig udelukkende: «O Himmel, lad mig atter se ham!» Hvor går det dog til, at man skatter et Menneskes Værd sa højt, især nar man ikke længere tør gøre sig Hab om at være Genstand for dennes Kærlighed. O, hvis han elskede mig, da vilde en usynlig Magt jo drive ham til mig, men nej, af sig selv kommer han vist ikke, og selv om jeg også havde Magt til at fængsle ham, det vilde vist være at

handle uædelt, den sande rene Kærlighed ma af sig selv opsta i et Menneskes Bryst, ikke fremelskes ved Koketteri, den kan da ikke blive varig.

Hans Besøg i Aftes hos os gjaldt kun for saa vidt mig, at han medbragte sin Ordbog, som jeg havde bedet ham låne mig nogle Dage.

Da der nu var gaet sa lang Tid hen, turde jeg næsten ikke nære Hab om at se ham hos os, før jeg reiste til Jylland. Jeg havde derfor besluttet mig til at ga ud for at tage Afsked med ham. Men da Kl. var otte iaftes, stode min Sviger-inde og jeg netop i Salen og betragtede vore nye Fotografier, da vi ude fra Gangen hørte Trin, der var mig altfor kendte til, at jeg skulde kunne tage Fejl. Den Følelse af Glæde, Lyden af disse Trin foraarsagede mig, er umulig at beskrive, kun den, der har elsket, kan forsta mig. Jeg mærkede en underlig Svaghed i Benene, og det var mig umuligt ved

hans Indtræden at fremhykle den sædvanlige rolige Stemme, mit Hjærte bankede saa voldsomt, at jeg næsten måtte tilbageholde mit Åndedræt for at få Ordene over mine Læber.

Han hilste nu også på Moder, der befandt sig i det tilstødende Værelse, hun bad ham tage Plads i Sofaen hos sig. Han sagde, han strax måtte gå, men dog forblev han den meste Tid af Aftenen hos os.

Han så ikke rask ud, — den Melankoli, der klæder ham så godt, var af og til udbredt over hans Ansigt, dog havde han også nu som sædvanlig en lille Episode at fortælle, nemlig om en ung, smuk Dame, som han allerede sidste Vinter fortalte mig at have set en Aften i Theatret og var bleven forelsket i, hende havde han nu atter forleden set, havde genkendt hende og talt med hende, — hvorfor mon han for-

tæller mig sligt, mon han tror, at det interesserer mig.

Ak, hvor Tiden den løber, St. Knuds Kirkeur slog alt elleve. Alt omkring er stille og roligt, — jeg hører kun min gamle Moders Andedræt, hun sover allerede. — O Gud, nar jeg tænker, at jeg nu kun har otte Dage tilbage at tilbringe i mit kære Hjem.

D. 22. Oktober 1866.

havde vi Visit af Hr. Dam, hvorfor kan han dog ikke glemme mig, har jeg ikke udtalt mig tydeligt nok. Han var usædvanlig oprømt og munter og tilbragte en Timestid hos os.

Jeg kommer uvilkarligt til at smile, når jeg tænker pa en Bøn, han fremkom med.

«Jeg har», sagde han, aldrig set Dem i Deres sorte Silkekjole, ma jeg ikke udbede mig den Frihed at komme herop Søndag Eftermiddag, og det vil

da være mig en stor Fornøjelse at se Dem i denne Dragt?»

Det var dog virkelig den mest snurrige og naive Bøn, der nogensinde er bleven henvendt til mig, det vilde da ogsa have været meget ugalant af mig at sige Nej til dette, da det jo er så ubetydeligt og virkelig morsomt.

Men ak! med hvor langt større Glæde havde jeg ikke efterkommet dette Ønske, hvis det var kommen fra en *Anden*, — men denne Anden, ak, gid jeg kunde skue ind i hans Indre, o, hvorfor kan jeg ikke læse i hans Hjerte?.

D. 24. Oktober 1866.

Jeg er meget glad over, at min Broders Forlovede nu har faet Moders Tilladelse til at komme hos os. Hun bliver her i Byen endnu i otte Dage, hvor må min Broder ikke nu være lykkelig, thi hvor kunde vel heller deres Forbindelse

blive lykkelig, når de ikke havde en Moders Velsignelse.

Den 28. Oktober 1866.

Vi har allesammen været ved Herrens Bord, og jeg følte, at min Gud tog mod al min Fortrolighed, jeg talte med ham langt inderligere, end man kan det med noget Menneske, selv sin elskede Moder.

Jeg havde vist habet at se et Glimt af ham i Kirken, det gjorde jeg nu ikke, men dog skulde jeg på en Made faa en Hilsen fra ham.

Udenfor Kirken mødte vi gamle Fru Petersen, hun sagde, at han var syg, dog ikke alvorligt, jeg forstår slet ikke mig selv, men det var, som en Følelse af Glæde jog igennem mig, lider ogsa han ved vor Skilsmisse, spurgte jeg mig selv, i så Fald er der jo Håb for mig endnu.

Men som jeg gik hjem, fyldtes jeg

med den inderligste Vemod ved Tanken om, at nu sa jeg ham altsaa ikke mere inden min Afrejse, den Afskedsvisit, jeg sammen med min Svigerinde sa smat havde tænkt at aflægge hos ham, kunde der nu, da han la til Sengs, slet ikke være Tale om. O min Gud, det Ønske, der fyldte mig i dit Hus, er nu stærkere end nogensinde, giv mig dog Vished om, at han elsker mig — og jeg skal vente — vente — — —

Ak, måtte jeg snart gense ham. — — — —

Og sa skiltes vore Veje for 21 lange, og for mig indholdsløse Ar.

Jeg må vel skrive en Smule om, hvordan jeg tilbragte disse År:

«Det blev mig i Løbet af denne Vinter uudholdeligt at være i Odense.

I mørke, stormfulde Aftener strøg jeg gennem Østergade og sa op til de kendte Vinduer.

Jeg længtes ubeskriveligt efter at ga op til den gamle Moder og udøse al min Sorg, der efterhånden tog mere og mere Form af Selvanklage, i hendes Skød. — Men, når jeg så endelig efter stor Kamp aflagde hende et Visit, da mærkede jeg, at det for hver Gang var mig mere og mere umuligt at tale med hende.

Da besluttede jeg at forlade Byen, der måtte da være et Sted, hvor der kunde findes Glemsel.

Jeg søgte alle de Pladser, der blev ledige i Jylland — opnåede endelig at få en, og flyttede uden engang at aflægge Fru Valentin en Afskedsvisit, jeg kunde ikke.

I denne By begyndte jeg et nyt Liv.

Det kom til at interessere mig at blive en anerkendt, selvstændig Sagfører, det opnåede jeg i Løbet af få År, men såsnart jeg havde nået dette Mål, var Interessen borte fra min Gerning.

En indre Uro nagede mig.

Da kastede jeg mig i min begyndende Manddomsalder for første Gang i mit Liv ind i en Hvirvel af Adspredelser og Fornøjelser, der virkelig pa en Made beruste og henrev.

Jeg henlevede mit Liv på Hotellerne, blev ligefrem forfalden — ja, faldt dybt i enhver Henseende, jeg vil være fri for at beskrive mit Liv i disse År — kun endnu dette, — min Forretning var gået tilbage, så den nu næppe fortjente Navn

af en Forretning, dog stod endnu det Ry om mit Navn, at om man kunde træffe mig ædru, sa førte ingen en Sag bedre end jeg.

Af den Grund tjente jeg af og til sa meget, så jeg kunde friste en ret kummerlig Tilværelse.

Hvem der læser disse Blade, spørger vel, hvor var hans Moder?

Ja, da jeg havde erhvervet mig Ry som Sagfører, og det sa ud til, at jeg, om jeg vilde, kunde blive en holden Mand, skrev hun til mig og tilbød at tage i Huset hos mig og føre mit Hus. Forholdet mellem hende og Søsteren var kølnedes lidt i Årenes Løb.

Jeg ønskede imidlertid ikke, at hun skulde tage til mig, hvilket krænkede hende meget.

Senere hørte hun med stor Fortørnelse om mit vilde Liv, skrev lange Formaningsbreve, der kun fik mig til at smile, — — købte Livrente for sin

Formue, indrettede sig hyggeligere end nogensinde, sluttede sig atter nærmere til sin Søster og dennes Familie.

Jeg tror — Gud forlade mig min Mistanke, at hun, som Årene gik, omtrent glemte mig.

— — —

Jeg havde i mange År undladt at besøge min Moder. Sløv, nedbrudt på Legeme og Sjæl henslæbte jeg Dagene med lidt tilfældigt Arbejde fra et eller andet Kontor.

Men jeg skulde dog ikke gaa til Grunde, den 12. Februar 1887 var mine mørke Dage forbi, og en Solstrale faldt ind i mit usle Liv.

Dog her ma jeg nu først tilbage til min lille »Mus« og fortælle lidt om, hvordan de lange År gik for hende.

Inden jeg maske endog for Offentligheden fremdrager hendes gamle Stemninger og Følelser, sa må jeg have Lov at give dem en lille Indledning.

De ere Minder fra en svunden Tid.

De gulnede Blade ere beskrevne med Bogstaver — gothiske, — dem vi nu næppe kan læse, og mange er de Vendinger, man nu vil finde sære, unaturlige eller vel kedsommelige, men som jeg, der jo selv er Barn af den Tid, finder vidunderlig rørende — og nar jeg nu måske i det efterfølgende ikke kan modstå at fremdrage et og andet lille Vers, ja, sa ved jeg jo godt, at det vel kun er i mine Øjne, at de er saa kønne — dog le ikke af dem — men læs med lidt Interesse, om hvordan en god, lille borgerlig Pige tog sin Sorg for halvanden Menneskealder siden.

jeg kan selv se i hendes Vers, at hun snart er påvirket af denne, snart hin Digters Vers — mest dem, vi læste sammen

hin uforglemmelige Vinter, deres Rytmer er bleven ved at klinge i hendes Barnesjæl gennem de lange — lange År.

Hvem vil nænne at le af, at hun undertiden har følt Trøst ved at drømme sig at være en anden «Alma», — samtidig med, at hun tog et trofast Tag i Virkeligheden — sled og opofrede sig gennem mange, lange År.

Og så kikker vi i den gamle Dagbog:

På Jærnbanen,
d. 3die November 1866.

Nu har jeg da sagt Farvel til Odense, Farvel til alle dem, jeg elsker, Gud give mig Lykke og Velsignelse til at være god og kær i de nye Forhold. — Gud være lovet, jeg alligevel fik ham sagt Farvel — jeg skal ikke glemme ham. O, gid han ikke vil glemme mig, jeg hører hele Tiden hans Stemme: «Lev vel, Frk. Elise, vi ses atter!» Og alt

det bedste var over ham, — o, Himmel, hvordan skal jeg holde Længselen ud? —

Hvorfor kan jeg ikke fryde mig ved at se ud af Vinduet og se på de flyvende Landskaber, jeg, der næsten aldrig før har rejst — nej, nej, jeg kan det ikke, — men midt i min Vemod og Længsel tager jeg yndigt Varsel af Solskinnet ind ad Kupévinduet — ikke en Sky på Himlen, saa vidt jeg kan se, — så vil da nok denne Rejse blive mig til Velsignelse. — — E. H. Du kære!

D. 16. November 1866.

Så har jeg altsaa holdt Fødselsdag på Hvidemosegård, dette fremmede Sted, det var nu alligevel morsomt, som det gik til. Jeg havde jo bestemt, at ingen skulde vide, at det var min Fødselsdag, men tænk så, just idag ved Middagsbordet spørger Fruen, hvornår det var min Fødselsdag, og sa svarte jeg da ganske ligefrem: »Det er samænd idag», og så lo og gratulerte de sadan allesammmen

og bestemte, at de hver vilde give mig en ussel lille, bitte Present, det var nu alligevel morsomt. — — —

Men ind imellem tænkte jeg jo pa min sidste Fødselsdag, da var E. H. lige kommen til at bo hos os og gav mig det dejlige Fad, — o, Himmel! lad mig atter opleve en lignende Fødselsdag, hvor skal jeg da være anderledes taknemlig, end jeg var ifjor.

D. 2. December 1866.

(Her under har hun skrevet et langt Digt til Månen, jeg finder det rørende, men kan dog nok se, at det fra Formens Side er ganske umuligt. På den Tids unge Pigers Vis betror hun alt det til Månen, som hun ikke tør betro et eneste Menneske.

Digtet ender til mig således):

«Men Du det aner ej, hvad jeg må lide,
Den Smerte og den navneløse Kvide,
Der martrer mig i Hjertets dybe Vrå,
Thi Du min Længsel aldrig, aldrig så!»

D. 4. December 1866.

O, den fortvivlede Længsel, jeg er jo Moders yngste Barn, eneste Datter, har aldrig været borte fra hendes Ømhed et Døgn til Ende, så alene Skilsmissen fra hende kan næsten martre mig tildøde, men hvor vilde det være lavt af mig at klage til hende, der med stor Opofrelse bekoster mit Ophold og den Lærdom i Husvæsenet, dette År skal bringe mig, jeg maa vise min Ømhed og Taknemmelighed mod hende ved at skjule, hvad jeg lider, under muntre Breve, også hun lider jo ved Skilsmissen fra sin lille «Mus», hvor vilde det pine hende at skulle behandle mig med streng Bestemthed, og det vilde hun gøre, om jeg skrev, at Længselen dræbte mig, og jeg ved jo også, at det ikke er sandt, thi kunde Smerte dræbe, da var jeg død i dette Efterår, hvor Holms afvisende Kulde har pint mig Dag og Nat.

Jeg stirrer i den kolde Vinternat ud

på Havens nøgne Træer, disse stakkels, fattige, nøgne Grene skal efter den lange Kulde svulme og skyde fint, grønt Løv, dette Løv skal hærdes, falme og rives af, og de skal atter stå nøgne, inden jeg genser de to, jeg elsker over alt på Jorden.

O, for en Evighed!

Vinteren 1866.

»Du selv nedlagde i min Barm,
Den Tanke, som gør Sjælen varm,
Som svulmer i mit Hjærte.
Den bringer Vemod — bringer Lyst,
Den bringer Smerte i mit Bryst,
Den bringer Længsel, Savn og Håb,
Den bringer Tvivl og Frygtens Råb,
jeg ej formår at dæmpe — — —

— — —

D. 10. December 1866.

Men hvordan kan det dog være, at jeg næsten aldrig skriver i min Dagbog, da der dog nu er så usigelig meget at fortælle min lille Fortrolige om den nye

Livsbane, jeg har betradt. I Sandhed, alt omkring mig er jo nyt, men det Forbigangne har den stærkeste Magt, det viser sig i endnu stærkere Lys end tidligere. Ak, med hvilken Glæde og Henrykkelse modtager jeg ikke de Breve, der kommer fra mit Hjem, hvor megen Varme og Kærlighed indeholde ikke hendes Breve, — o, Gud give, jeg et eneste Øjeblik kunde se ind til hende, hvor må hun føle sig ene, hun har nu ikke et eneste levende Væsen, der ofrer hende sin Kærlighed, eller hygger omkring hende. Hvor meget vilde jeg ikke give for at jeg engang kunde komme til at pleje hende og belønne hende for al den Godhed, hun har bevist mig. — Moder skriver blandt Andet: «Holm har været og besøgt mig, han var her Tirsdagen efter, at Du var bortrejst, han var underlig tavs».

O, Himmel, hvis det er muligt, da lad mit Hjærtes inderligste Ønske blive

opfyldt. — Ak, mon han savner mig og skænker mig en kærlig Tanke, et eneste Suk. — Hvor ser jeg tydeligt hans smukke Træk med det vemodige Drag, gjaldt denne Vemod mig og vort ødelagte Forhold, — o, er dette en Illusion, har han maaske, når jeg om et År vender tilbage til Odense, ganske glemt mig?

Stormen tuder om den gamle Gård, jeg er vel den eneste, der nu er oppe på hele Gården, sådan en Aften har de mørke, bange Tanker al for megen Magt, men Dig min Gud vil jeg klynge mig til, Du ved, jeg angrer, at jeg ofte glemte Dig i de lyse Dage.

Gud er hos mig, hvorhen jeg end maa vanke,
Bag lukte Dør og i den fri Natur,
Han ser og læser hver en stille Tanke,
Som rører sig bag Hjærtets tavse Mur.
Ja, hver en Længsel, hver en Bøn, han hører,
Hvert Smertens Suk Guds milde Hjærte rører,
Og hver en Angerståre glæder ham.

D 20. December 1866.

O, hvor jeg føler mig glad og taknemlig, jeg har atter idag modtaget Brev fra min kære Moder, der Gud være lovet, befinder sig vel, Holm har været og besøgt hende, det er, når jeg læser disse Linier, som jeg vilde udgranske hvert et Ord, han har talt, og om han mon har været for at erkyndige sig om, hvorledes jeg har det i Jylland.

Hvad Mening mon der lå i de Ord, han sagde mig til Afsked: «De skulde have været længere mod Vest, det havde vist været bedre for Dem!» Vilde det sige længere mod hans Hjem, o, mon jeg nogensinde skal lære at kende hans kære Moder, hende, jeg allerede for længe siden, skønt ukjendt, nærede en kærlig Følelse for. Jeg læste jo — kan det tilgives — hans Breve til hende, disse veltalende Breve, hvori han sammen med hende jublede over den jyske Naturs Storhed — o, skal jeg nogensinde staa

ved dette mægtige Hav, se Bølgerne, som i Vildskab favne det nøgne Land, — som han skrev, — eller se det en Sommeraften ved Solnedgang, se Fiskerne komme ind med den rige Fangst, mens ude i Horisonten Dampskib efter Dampskib glider forbi og fortæller om fjærne Landes Eventyr. Du lunefulde, stærke Hav, der ikke tåler nogen Hindring, Du vil bære, og Du vil skænke af din Rigdom, men herske vil Du, — o, hvor talte han din Pris, — — — var det da virkelig almindelig Nysgerrighed, der ligesom tvang mig til at læse disse Breve. —

Nu vil jeg til Ro, i Drømme ser jeg jo så ofte ham, hvorefter mit Hjærte længes.

Tirsdagen d. 29. Januar 1867.

Idag er det hans 24-årige Fødselsdag, ak, gid jeg vidste, hvorledes han har

tilbragt den, hvilke Forandringer er der ikke foregaet siden den Morgen for et År siden, da jeg overrakte ham den lille Present, som han modtog med den største Anerkendelse — da boede jeg under samme Tag som han, — nu skilles vi ved tyve Mile og endnu meget mere og andet end dem.

Frøken Mikkelsen kunde nok ikke forstå, hvorfor jeg iaftes plagede hende for at synge snart denne, snart hin Sang, — disse Sange vare alle hans Yndlingssange og pa den Made højtideligholdt jeg da hans Fødselsdag her i det fremmede. — — Min lille Dagbog, — jeg tør næppe betro dig, hvad jeg har gjort, — anonymt har jeg sendt ham en lille Gave, vil han gætte fra hvem og da vredes? O, vil han vredes??

D. 2. Februar 1867.

Min lille Bog kan ikke tilfredsstille mig, jeg tror, jeg må til herefter direkte at henvende mig til én bestemt i den, og hvem skulde det da vel være andre end den, der tager mine Tanker fangen Dag og Nat, min Elskede! — aldrig får Du det at se, så kan det da ikke fortørne Dig, at jeg skriver til Dig og i Fantasien er Dus med Dig. Nu skulle vi se, om det vil lykkes mig.

Så vil jeg da fortælle Dig lidt om, hvad jeg oplever herovre i Dit kolde Fødeland og hvad Indtryk, jeg har fået af Dit Folkefærd. Først må jeg nu sige Dig, at det har skuffet mig lidt, at Fynboer og Jyder ikke erė mere forskellige, jeg havde nu alligevel tænkt mig, at der var noget mere vildt over Jyderne.

Den eneste, jeg har truffen, der svarer

lidt til mit Begreb om Jyderne, er Husets Læge, der hedder Kuhlmann, han er vist en rigtig Jyde, hele Gården ryster af Skræk, når han kommer for at yde sin Hjælp.

Du vil vel næppe tro, at jeg, der hver Søndag gik med min kære Moder i den dejlige St. Knuds Kirke, herovre kun har været to Gange i Kirke hele Vinteren, dog, døm mig ikke, men hør lidt om, hvordan det er i en Landsbykirke i Jylland midt om Vinteren.

Først er der næsten en halv Mil til Kirke, og Hr. Mikkelsen vil nødig køre os til Kirke sådan midt på Dagen, — nej, saa vil han hellere køre os en Aften hen i Præstegården, hvor vi unge da morer os på forskellig Vis, mens han og Præsten får sig en trekantet Wist. Når jeg bare vidste, om Vorherre vil tage den Art af Gudstjeneste for gode Varer, så var også jeg tilbøjelig til at fore-

trække den fremfor i Kirken, thi hør nu, hvordan der er.

Tænk Dig et grønskimlet, iskoldt Rum med en 5 à 6 Personer, der ryster af Kulde. Tænk Dig en gammel, grinagtig Degn, der beder i Kordøren med små arrige Bjæf, og tænk Dig den elskværdige Pastor Madsen, — først er han nu helt ukendelig i alt det Uldtøj, han bærer under Kjolen, og som gør hans Skikkelse mærkelig trind imod det magre Ansigt. Men ikke nok med, at hans Skikkelse er forandret, også hans godmodige Ansigt er her helt anderledes end hjemme i den lune, hyggelige Præstegård. En sur Alvorlighed har forlænget alle Træk, især Mundvigerne — og sa taler han med en dræbende Gnavenhed, skænder pa de fa, der er i Kirken, fordi de andre ikke er kommen, — ah, Du ma tro, jeg tænkte, «alt i Jylland er ikke stort og mægtigt», og jeg drømte om en Søndag i Odense, når

Stiftsprovstens Stemme lyder under de herlige Hvælvinger. Alt er da lyst og lunt, jeg havde nær sagt muntert, men det passer sig vel ikke om en Gudstjeneste.

Man er nu mere glad af sig på Fyn, den Erfaring har jeg gjort. Du drillede mig sidste Vinter, fordi Du i Theatret havde set Fynboer le under Opførelsen af Svend Dyrings Hus, dér, hvor den døde Ragnhild bæres ud, — le, bare fordi hendes ene Fod stak en Smule for langt uden for Kjolen — jeg tør ikke benægte det, — men vil på den anden Side forsikre, at Dine Jyder sikkert vilde sidde med den mest uforstyrrelige Alvor under en af Holbergs Komedier, ikke et Smil vilde, er jeg overbevist om, forstyrre deres Ansigter.

Godnat min Ven!

I Marts 1867.

Min Elskede! Foråret er i Jylland nu — husker Du ifjor, da vi sammen sa

Foråret vågne i «Fruens Bøge», husker Du Turene ud ad Hunderupvejen, har Du glemt den Aften, da Månen lo, fordi Tiden var løbet fra os, mens vi samlede Violer og Anemoner til Moder, har Du nogensinde siden set Månen have det Ansigt på — så mildt, jovialt lidt på Siden holdt den sit Ansigt. Jeg synes i disse Dage, at alt pludselig må blive, som det var ifjor. Jeg venter, jeg ved ikke hvad. Hver Dag går jeg lange Ture, altid ad den Vej, hvorfra vi vente Posten, og ser jeg ham i det fjærne, da banker mit Hjærte, så jeg kan høre det, og jeg føler med jublende Vished: «I Dag kommer det længe ventede Brev, hvori Du skriver, at Du har gennemskuet, at det var mig, der sendte Dig den lille Gave, og hvori der står — —»

Og jeg møder ham — og skuffes hver Dag og kommer træt hjem, men næste Morgen stiger mit lyse Håb med Solen.

Håbet nu smiler,
Pány da heniler
Tanken mod Øst, hvor den dvæler med Lyst.
Sukket da hæver
Hjærtet, som bæver
Saligt af Længsel mod Kærligheds Kyst.

Mon jeg genfinder
Ham? for hvem rinder
Længselens Tåre, der tynger mit Bryst.
Gud, lad mig græde
Engang af Glæde,
Lad mig gense ham og høre hans Røst.

1 Maj 1867.

Engang når jeg er bleven meget gammel, vil jeg sikkert mindes dette mit sidste Forår, thi det er det sidste, aldrig mere vil Forårets Rus komme over mig. Jeg er nu en gammel Pige trods mine tyve Åar — stakkels Bang, stakkels Dam, hvis I har lidt en Hundrededel af, hvad jeg har lidt i denne sidste Maned.

Det var Brevet fra Moder, der for-

talte mig, at han havde forladt Odense uden så meget som at aflægge Moder en Afskedsvisit, o, Moder, Dit Brev var så bittert mod ham, for første Gang talte Du nedsættende om ham, — jeg føler det, mit Håb har også været Dit Håb, o, Gud styrke os begge.

Man tror her, at jeg har Blegsot, tager alt Arbejde fra mine Skuldre, lader mig sidde med en Bog i Solskinnet, — taler ogsaa om, jeg ikke vil en Tur hjem, — men nej, nej, ikke hjem — ikke endnu, lad mig dog vente til Efteråret, når «Fruens Bøge» har mistet al Sommerpragt, når Bøg og Eg står med de nøgne Grene.

Jeg vidste jo ikke, at mit Haab var så stort og levende, men nu er det dødt, ja, det ligger Lig, og fylder mig med Gru og Kulde.

Saa tager jeg da også Afsked med Dig, min lille Bog, hvad har jeg vel nu at skrive om — — —

Vinteren 1870.

Forleden Nat havde jeg et skrækkeligt Syn, det forekom mig nemlig, at jeg befandt mig i en stor Sal, hvor der var en Masse Mennesker.

Pludselig ser jeg én komme ind ad en Dør, i hvem jeg til min Forbavselse genkender Holm. Han var aldeles beruset. Han havde en Dame under Armen af et mindre nobelt Udseende. Han så aldeles forstyrret ud, og Lidenskaben stod malet i hans Ansigt. De begyndte imidlertid at danse efter Musikken, men pludselig tabte han Ligevægten, og istedetfor hun skulde have forhindret ham i Faldet, stødte hun til ham, så han styrtede om paa en skarp Dørkant og derfra om paa Gulvet med en sådan Voldsomhed, at Blodet strømmede ud på Gulvet, og jeg så et gabende Sår i hans Hoved. Jeg styrtede til med et højt Skrig for at ile ham til Hjælp, men han var aldeles bevidstløs, jeg

kaldte på de tilstedeværende, at de skulde bringe Vand, men førend dette skete, og mens jeg endnu holdt hans Hoved oprejst, vågnede jeg med en Strøm af Tårer. Det rystede mig saa voldsomt, at jeg endogsaa længe efter at være vågnet ikke var i Stand til at forjage det Indtryk, dette stygge Syn havde haft på mig.

O, min Gud, hvor lever han, hvilke ere hans Veje, o, tag ham i Din nådige Varetægt, bevar ham — ikke for min, — men for hans egen og hans gamle Moders Skyld — — —

Her ma jeg afbryde min Hustrus Optegnelser for at pege pa det forunderlige i dette hendes Syn. Jeg er ikke overtroisk, men jeg kan ikke andet end gribes stærkt ved at læse om det. Just denne Vinter var det, at mine onde Lidenskaber fik Magten over mig og be-

gyndte i Bund og Grund at ødelægge mig.

Hvor kunde hun, der aldrig havde set mig beruset — aldrig set mig i darligt Selskab, end ikke anede, hvor jeg levede mit Liv, — hvor kunde hun just pa denne Tid gennem sit Syn, som hun kalder det, ane de Farer, der omgav mig?

Hendes Dagbogsoptegnelser er nu sare sparsomme.

Nogle enkelte Vers:

Sommeren 1870.

Tre År henrundne
Håbløs forsvundne,
Den, som jeg søgte, jeg dog ikke fandt,
Hjærtet skal prøves,
Tålmod skal øves,
Ak, men den Tålmod — — —
— — —

Sommeren 72 i «Fruens Bøge»

Blomsten sig kvæger,
Thi i dens Bæger
Funkler en Dråbe så ren og så klar.
Himlen iskænkte
Den nys, da den trængte
Tørstig og mat til en læskende Drik.
Derfor o Hjærte,
Som i din Smærte
Klager for Sorgen, som tynget Dig har,
Hold op at græde,
Dråben med Glæde
Var jo den Fred, som fra Himlen du fik.

Vinteren 74.

Så døde min gamle Moder, stille, stille er der om mig, man siger, jeg må til at arbejde, der er for lidt til mig at leve af, nu Pensionen falder bort.

Kom da Arbejde, vær min ærlige Kammerat!

Nu er jeg ene med min Gud,
Han sletter alle Sorger ud,
Al Bitterhed og Smerte,
Som såret har mit Hjærte.

Og Dagbogen slutter for mange, lange År, men i den lille kristelige Kalender står korte, tørre Notitser, der taler mer end mange Ord:

April 74.

En Glædens og Sejrens Dag begyndte i Angest og Kamp, men endte i inderlig Fred og Velsignelse.

Juni 79.

Lånte af Frk. Balle 625 Kr.

Juli 79.

Reiste fra Frk. Balle ned i mit lille, nye Hjem, Adelgade 20. Gud i Himlen lægge sin Velsignelse i dette mit nye Forehavende, Fader, giv mig Kraft, Hjælp og Styrke, at jeg ved din Bistand ma arbejde i dette nye Kald, som du af din Nåde har givet mig.

22. Juli 79.

Besøgte min stakkels, ulykkelige Broder på Viborg Sindssygeanstalt.

Ak Moder, Moder, Du var klog, vi andre kortsynede.

27. August 79.

Begyndte min første Rejse til Berlin for vor Forretning.

6. Oktober 79.

Jeg drømte i Nat om min Konfirmationsdag for de mange År siden, og om min gamle Moder. Jeg husker hendes Ord:

»Elsk ham, med hvem Du slutter Pagten,
Thi Du skal få at se, at hans er Magten.«

Julen 79.

Har Besøg af min Svigerinde og begge Børnene, de Stakler befinder sig så vel i mit lille, lyse Hjem. Vover jeg formeget, når jeg tilbyder dem at blive her?

Hvor er den lille Elise dog sød, og hvor hun ligner min Broder.

Nytår 1870.

Har nu gjort Status op og set, at jeg tjener mere, end jeg bruger, lad dem da i Guds Navn blive, men du, trofaste Gud, stå mig bi i min Gærning, læg dobbelt Kraft og Styrke i, nu da den skal føde så mange.

Hvor min Svigerinde er ydmyg og flittig, hun har prøvet meget.

10. November 1883.

«Dødens Død er Livet». (Af en Drøm Natten mellem 9. og 10. November).

Her tager imidlertid atter Dagbogen fat:

6. Januar 1887.

Hvad går der af mig — hvad er hændet, at jeg drages mod dig, Du gamle Bog med de gule Blade.

Hvad vil jeg fortælle Dig. Du kender mig vel næppe, jeg, der i de mange År har levet i Forretninger og Beregninger, kan vi tale sammen?

Ude er det Vinter, inden Døre er det Forretning og Travlhed, hvor kan det da være, at jeg griber mig selv i at have en Følelse som af et gryende Forår?

Forarsfornemmelser først i Januar — hvor vil jeg hen. — Jeg ser i de gamle Papirer, at noget af det sidste, jeg skrev,

var, at for mig blev det aldrig mere Forar. jeg har i Sandhed heller ikke følt Forar over mit Liv nu i 20 År, men hvad er da Grunden til, at jeg har følt det spire og grønnes i mit Indre i denne Vinter.

Nat og Dag hvisker det til mig: «Gud har forbarmet sig over Dig, nu kommer der atter Vår over dit Liv.»

Men intet sker, og dog er der den samme Glæde i mig.

10. Januar 1887.

Vi har fået en ung Pige i Forretningen. Min Svigerinde har faet hende hertil, sa hun er naturligvis Grundtvigianer. En lidt overspændt ung Pige, dog rigtig sød, med røde, runde Kinder og en lang Fletning ned ad Ryggen. Hun er meget lykkelig forlovet, lader det til, og sludrer ved enhver Lejlighed om sin Axel. Det trættede mig lidt i Begyndel-

sen, men nu fornøjer det mig, — lad hende dog fryde sig, det lille Forårsmenneske.

11. Januar 1887.

Det er underligt nok, men min Svigerinde og den små Frk. Larsen, der til at begynde med var som to røde Kør, kan ikke rigtig falde sammen i det daglige. Det er mig, hun hele Tiden vil i Lag med. Jeg spurgte hende iaftes: Hvorfor vil De altid helst ga Tur med mig, Frk. Larsen? Hun lo og svarede:

«Jo, for der er noget af et Æventyr over Dem, Frk. Valentin.»

Hun er jo som sagt lidt overspændt, men alligevel tiltalende, og så den Alder, 19—20 Aar — hvor kalder det mange Minder frem.

14. Januar 1887.

Min Svigerinde og Børnene er i København, og Frk. Larsen og jeg slår os løs. Det er da heldigt, at det er på en Tid, da der er så lidt at gøre i Forretningen, ellers sa det nok galt ud. Jeg kan ikke gøre ved det, jeg bliver ung ved at være sammen med den unge Pige, — jeg føler det, én af Dagene far hun hele min Historie, hun har længe hungret efter den, det lille Menneske, og det støder mig ikke længere at tænke på, at jeg ma vise en Fortrolighed til det Barn, som jeg ikke engang ubetinget synes om — en Fortrolighed, som jeg ikke skænkede min Moder, eller nogensinde fuldtud har kunnet skænke min kære Svigerinde.

Hvorfor er dog denne unge Pige ført på min Vej, hvorfor er jeg hver Dag glad og forventningsfuld — der sker dog intet.

19. Januar 1887.

Jo, jeg vidste det. Det var den sidste Aften, vi var ene hjemme, inden min Svigerinde kom tilbage, at hun paa sin ret sære Maade pludselig sagde:

«Så, Frk. Valentin, nu skal De fortælle mig Deres Historie, som jeg forlængst har fortalt Dem min.»

«Ja, men kære», udbrød jeg, «hvor ved De i det hele taget, at jeg har en Historie».

«Frk. Valentin, det har jeg jo hele Tiden sagt Dem, at man kan se på Dem, der er saa mange Mennesker, der ingen Historie har, uh, dem kan jeg i Længden ikke forliges med, men jeg så straks, at De har én, man kan læse den, baade om Deres Mund og Øjne, hvorfor vil De så spilde Tiden med Indvendinger, nu, vi kun har den ene Aften i Ro sammen.»

Og så kom den, alt det, som du min

lille Bog kender ud og ind — jeg fortalte og fortalte — Timerne fløj.

Da jeg var færdig, så jeg hendes unge, bevægede Ansigt med et ivrigt, grundende Udtryk, — endelig sagde hun:

«Frk. Valentin, De har en stor Uret at gøre god igen, det er jeg vis på!»

«Men Barn da, hvad vil det sige, hvad har jeg gjort, som var forkert?»

«Jo, forfærdelig meget, det skulde have været mig, der havde behandlet Axel sådan, som De behandlede Holm den Aften i Fruens Bøge, nada — så havde vi nok ikke været lykkelig forlovede nu, der var slet ingen Mening i at have saa megen Interesse for et fremmed Menneske, som De kun havde været sammen med i to Dage, fremfor Holm, der tydeligt nok havde elsket Dem hele Tiden, jeg ved godt, at De synes, at jeg er overspændt, men her var De det rigtignok selv, den Aften var De sat på

Prøve og bestod den aldeles ikke, det er nu min Mening. — Hvor er forresten Holm henne nu?»

Ja, det ved jeg virkelig ikke, jeg har spurgt og søgt ham allevegne, men aldrig hørt Spor om ham!»

«Å, Frk. Valentin, er det at søge. Danmark er da ikke så stort, at et Menneske kan forsvinde for én i tyve År, når man vil gøre sig en Smule Umage. Tænk, De ved jo saa ikke engang, om han er gift eller ej, det er minsandten en rask Kærlighed, Deres, jeg er temmelig sikker på, at han i Virkeligheden har holdt meget mere af Dem, end De af ham.»

Tankerne blive så mange og så stærke, kan det være muligt, at det Barn har Ret, var de gamle Synspunkter, ud fra hvilke jeg var opdraget, forkerte, var

det min egen Skyld, at Lykken gled mig ud af Hænderne?

Min Gud, min Frelser. — Du ved, hvad jeg har lidt og stridt, send mig et Svar, om jeg den Gang for de mange År siden handlede forkert, om jeg har noget at gøre godt, og om jeg kan gøre det.

---

21. Januar 1887.

Nu ved jeg altsa, hvor han lever.

Frk. Larsen og jeg gik Aftentur sammen, og hun sagde, sa snart vi havde lukket Gangdøren i:

«Frk. Valentin, lad os gå op til en eller anden Jurist og bede om at lane en Statskalender for Jurister, deri ma jo Holms Navn og Adresse stå, om han lever og er her i Landet.»

Vi fulgtes ad op til Sagfører Schmidt.

Det var som i Søvne, jeg så hans Navn: Erik Holm, Sagfører, Århus.

Gud i Himlen, var det dit første Svar til mig:

«Han lever!»

Vi gik uden for Byen hver i sine Tanker. Da sagde Frk. Larsen:

Jeg har en Onkel og Tante i Århus, skal jeg skrive og spørge dem lidt ud om Holm?»

Jeg sagde stille: «Ja». Jeg føler mig som en, der pludselig mærker sig i en stærk Strøm, hvor vil denne Strøm føre mig hen, er det en Malstrøm, i hvilken jeg vil drukne, da stans mig i Tide, trofaste Gud — lad dem svare derovre fra, at han er en anset Mand — lykkelig gift — og jeg vil takke Dig og leve mit Liv fremdeles med de mange små Glæder og Opmuntringer, som det i de senere År har skænket mig. — —

Men atter hører jeg Stemmer, der hvisker til mig: «Strømmen er ingen Malstrøm, nej, det er en Strøm, der er i Forbund med Kræfter, Du hidtil kun

har anet. Dybt under Overfladen virker de, men ingen kan ustraffet sætte sig op imod dem, lad Strømmen bære og lede Dig, om end Du vil komme derud, hvor der er de mange Favne Vand. Du vil ikke synke — jo dybere Vandet er, des mere Bærekraft ejer det.

Jeg lader mig bære og føre.

---

25. Januar 1887.

Så kom da Svaret:

Holm er et stakkels forfaldent Menneske, havde i de første År, han kom til Byen, godt at bestille og var vel anset, men er i Årenes Løb gået i Hundene, man hører ikke meget om ham nu. Han er ugift,» — ja, det stod der, «han er ugift».

Min Gud, Du taler til mig, og jeg vil gøre alt, hvad jeg kan. — brug mig, led mig. —

---

27. Januar 1887.

Jeg har i Dag mattet talt med min Svigerinde, det vilde være Synd nu længere at holde hende udenfor min Fortrolighed, hun blev meget bedrøvet, kunde jeg se, og vilde nødigt tale om Sagen.

«O, Elise», sagde hun, «har vi ikke haft det godt i de syv År, vi har levet og arbejdet sammen, hvormed har Børnene eller jeg saaret og bedrøvet Dig, hvad er det dog for vilde Drømme, der er vågnet hos Dig, Du kender ikke Livet, som jeg gør det desværre, lad den Drøm fare, inden det er for sent, det er vist også bare det overspændte Pigebarn, der har bragt de Ulykker over os.»

Nej hende kan jeg ikke tale med, jeg ma jo sa virkelig ty til den lille Frk. Larsen, der går og bliver sa tavs, nar jeg unddrager hende min Fortrolighed.

27. Januar 1887.

Jeg spurgte i Aftes Frk. Larsen, om hun havde Mod til at rejse en Tur til Arhus, det skulde da være som for at besøge sin Slægt, men i Virkeligheden for at opsøge Holm, undersøge hans Forhold, men først og fremmest bringe ham en Hilsen fra mig og se, hvad Indtryk det vilde gøre pa ham.

Hun blev lidt bleg, men sagde stille:

«Jeg vil gerne gøre det, hvis De ikke kan finde paa en anden Made, der er bedre, til at komme i Forbindelse med ham.»

Jeg grunder nu pa det gunstige Øjeblik til at få hende afsted.

—

10. Februar 1887.

Hvad er dog Meningen med, at jeg skal sættes pa sa hård en Prøve, hvergang jeg vil give mig fuldt og helt hen i min Kærlighed til Holm.

Som jeg hin Sommernat for mange År siden droges til to Sider, snart dragen af min Kærlighed, snart af min Medlidenhed, således har de samme to Følelser nu atter i snart fjorten Dage stridt om mit Hjærte.

Dagen efter, at jeg sidst skrev i Dig, min lille Bog, blev min kære, lille Svigerinde pludselig heftig syg.

Det var et stærkt Nerveanfald med hyppige Besvimelser, jeg blev så angst og bebrejdede mig, at jeg i så lang Tid kun havde haft Tanke for mig selv og min forspildte Lykke.

Jeg gik nu i mange Dage op i at pleje hende, som hun så ofte har plejet mig, når Kræfterne har været opbrugte, men jeg følte til min Sorg, at det ikke var almindelig Overanstrengelse, men den dybeste Sorg og Sindslidelse over de Planer, hun følte, jeg gik med.

Og jeg har været sat paa en hård Prøve, thi Anna og de velsignede Børn

er mig dyrebare, vort Samliv har været rigt på små og store Glæder. Hvor ofte har vi ikke talt om, at vort Hjem var som et rigtigt Hjem, hun med de store Erfaringer og den myndige Optræden var som Manden, og jeg Hustruen. Børnene vor fælles Lykke og Opmuntring. Nu synes hun jo, det er, som jeg kaster Vrag paa hendes og Børnenes Kærlighed, og jeg ved slet ikke, hvad jeg skal svare.

Men Frk. Larsen star støt ved min Side og siger: «Nu er De atter paa Prøve, Frk. Valentin, mon De vil bestå den dennegang?»

Og nu har jeg gjort mig hard og sagt til Anna:

«Her kan jeg ikke bøje af. Du far unde mig Frihed til at ga mine egne Veje.»

Hun er nu bedre, den 12. Februar er bestemt til Frk. Larsens Rejse til Århus.

15. Februar 1887.

Hvert Ord Frk. Larsen har fortalt om denne Rejse, vil jeg forsøge sa nøjagtigt som muligt at skrive ned nu, at jeg i kommende Tider kan være sikker på, at det er Sandhed!

Det var med et Nattog, at Thora Larsen kom til Århus.

Hun tog ind på et Hotel, hvor hun straks ved sin Ankomst spurgte Kelneren, om han ikke kendte en Sagfører Holm.

Han smilte og sagde, at han kendte ham desværre temmelig nøje, Holm kom just meget på dette Hotel, dog mindre i den sidste Tid, det var vist, fordi han var ved helt at gå i Hundene.

Hun spurgte om Holms Adresse, den han ikke kendte, men efter Modtagelsen

af en Ducør, lovede han. inden Kl. otte om Morgenen, at skaffe de nødvendigste Oplysninger.

Det var hende nemlig magtpåliggende at komme tidligt ud, for det første for at træffe Holm hjemme, dernæst for at undga at løbe pa nogen af sin Slægt, før hendes hemmelige Mission var udført.

Hun forsøgte at sove i nogle Timer.

Kl. 7 kaldte en Stuepige pa hende og meddelte hende fra Kelneren Hr. Holms Adresse.

Hun klædte sig omhyggeligt pa. vilde, siger hun, gærne sa tiltalende som muligt repræsentere mig, og begav sig pa Vej.

Det var med en Del Møje, at hun fandt hans Opholdssted og modtog den Besked, at hun kunde komme igen om en Time, sa skulde han være til Tjeneste.

Hun havde været sa højt oppe, hvad Mod og Stemning angik, da hun bankede pa, sa den Besked, at vente en

Time, kom helt sønderknusende over hende.

For hvert Minut, der sneg sig hen, sivede alt hendes Mod væk, det hele forekom hende pludselig vildt, fantastisk, og Tanken om at løbe fra det hele stormede ind på hende, hvad vilde hun sige ham, hvad i Alverden kunde det føre til, og hvad vilde dog hendes Moder sige, om hun i dette Øjeblik vidste, hvad hun tog sig til.

Men hun tvang sig rolig og tænkte på mig, der havde sendt hende derover med så megen Forventning og sad derhjemme i usigelig Længsel, vis i sin Sag, at det just var hende, der burde rejse.

Og hun var atter ved hans Dør.

Hun siger, at Holm endnu er en køn Mand, han stod for hende, høj, slank, med kønne Øjne, dog et underligt sky Blik. Han var mer end tarveligt klædt, hans Kinder noget oppustede. Men hans Væsen var en dannet Mands.

Han førte hende ind i sit Værelse og bød hende tage Plads.

Det gjorde et højst pinligt Indtryk pa hende at se, hvordan han på kejtet Mandsmaner havde forsøgt at pynte lidt op i Anledning af det ventede Damebesøg, pa Bordet var spredt en Mængde beskrevne Papirer, men hun sa, at Blækhuset var fuldstændig tørt og støvet.

Hun fik det Indtryk, at han i hende troede at få en Klient.

Thora sagde:

«Undskyld Hr. Holm, at jeg forstyrrer Dem sa tidligt, men jeg var bange for, at De længere op pa Dagen skulde være beskæftiget.»

Holm stammede nervøst og hurtigt:

«Ganske rigtig tænkt, om en Times Tid vilde jeg rimeligvis have været i fuld Gang med mine Forretninger oppe i Byen, — — — Deres Navn, Frøken?»

Hun sagde ham det og sit Ærinde, nemlig at bringe ham en Hilsen fra en

Ungdomsbekendt, Frk. Valentin, dengang i Odense.

Hun fortsatte:

«De erindrer sikkert Frk. Valentin, Jeg er i hendes Hus, tjener hos hende. Jeg har Familie her i Århus, gennem den og mig er det endelig lykkedes hende, efter forgæves at have søgt Dem i tyve År, at få at vide, De er her, — — og da jeg just — — just skulde besøge min Slægt, kunde hun ikke modstå at sende mig ind med en Hilsen til Dem!»

Hun sad ned, han stod op, nu først så hun rigtigt op paa ham, og hun siger, at hans Ansigt i dette Øjeblik vil hun aldrig kunne glemme, det blev i et Øjeblik som ganske lyst og betaget.

Det var halvt uhørligt, at han sagde:

«De siger Frøken Valentin, er hun da ikke gift?»

Hvad hun senere sagde efter at have benægtet det, var vist spildt, han hørte

næppe, dog fortalte han, at hans gamle Moder endnu levede i Lemvig i bedste Velgående.

Han stod som i Drømme.

Ved Afskeden bad hun ham fra mig om engang at komme og besøge mig, at vi sammen kunde drøfte gamle Minder, da lyste atter hans Ansigt, så hun blev helt forvirret, men han sagde:

Hils hende tusinde Gange fra mig, og sig, at det skal jeg i Sandhed gøre.»

Hun tog Afsked, og han sagde endnu engang:

«Hils hende tusinde Gange fra mig!»

Næste Aften, inden hun forlod Byen, var der just Herreselskab hos hendes Onkels. Hun ved ikke, om hendes Onkel anede noget, da hun jo så nylig havde skrevet og spurgt ud om Holm, i hvert Fald fik han ham bragt på Bane ved Bordet, og det kan nok være, at

hun spidsede Øren, da det regnede ned med Bemærkninger om ham.

Der blev egentlig intet ondt sagt, man beklagede ham og undrede sig en Del over hans Made at drikke på, det havde nemlig i flere År ikke været lystigt Selskab, han søgte, nej, han sad helst stille hen og drak Bajere med sig selv, hvilket man fandt, måtte være temmelig glædesløst.

En af Herrerne, der var fra Lemvig, erklærede at kende en Del til hans Forhold.

«Det er naturligvis en Kvindehistorie, der har ødelagt ham,» erklærede han, «han har selv ymtet om det engang til mig, hun skuffede ham, og den Livslede, det fremkaldte hos ham, har i Årenes Løb helt overmandet ham, sådant et Stykke Kvindfolk har ellers meget på sin Samvittighed, det var ikke formeget, hun fik det at vide og gjorde lidt for ham, hvis hun er i Stand dertil.»

Onkelen, der ikke havde Øjnene fra Frk. Thora, sagde tvivlende:

«Gøre noget, hvad vil det sige, han har ganske vist engang været vor flinkeste Sagfører, ingen har kunnet føre en Sag bedre end han, men er der en eneste af de Herrer, som er tilstede her i Aften, der tror, at den Mand står til at redde, selv om der blev gjort alt, hvad et Menneske kan gøre?»

«Nej, det er sku umuligt,» mumlede de allesammen, selv Herren fra Lemvig sagde:

«Nej, naturligvis, det var kun noget, der faldt mig ud af Munden, der er selvfølgelig intet at gøre, det er for længe, han har været i det, — selvfølgelig, selvfølgelig.»

Det var, hvad hun bragte mig, Anna synes, at jeg må være fortvivlet og opgive alt Håb, men jeg kan ingen af De-

lene, jeg føler nu den Vished, jeg i de mange Aar har tryglet om at fa, Visheden om at være elsket, — hvorfor er jeg vis i denne min Sag, jeg ved det ikke, Gud har vel sendt mig denne Vished, fordi jeg trænger til den, for at kunne handle, thi handle vil jeg, jeg vil ikke græde og klage til Sol, Mane og Stjærner som for tyve Ar siden, nej, jeg vil tage fat.

18. Februar 1887.

Loddet er kastet og Valget gjort, sa nu kun trøstig fat i Jesu Navn.

25. Februar 1887.

Jeg rejser i dette Øjeblik over Heden for at besøge hans gamle Moder, — o, hvad vil jeg sige hende, jeg ved det ikke, men jeg føler, at det må være gennem hende, sammen med hende, at jeg tilbyder ham min Hjælp og Bistand.

Det er nu virkeligt Forar, ikke alene i mit Indre, men ude i Naturen, jeg hører Lærkerne gennem det åbne Kupévindue, jeg glemmer Nervegigt og mine 40 År, Vinduet ma stå åbent, at jeg kan høre den livsalige Kvidren og Jublen.

Tankerne ga tilbage til Efteråret 1866, da jeg forrige Gang rejste til Jylland, så ung af År, men tynget af Tvivl og Sorg, jeg er pa denne Dag, da jeg ved mig elsket, langt, langt yngre og fyldt med en beundrende Glæde.

Og jeg må tænke pa mit forrige Forår for 20 År siden, de År, der ligge imellem, forekommer mig i dette Øjeblik som en lang Søvn uden Drømme, men nu er jeg vågen og inddrikker Lys, Luft og hver Hændelse, Gud vil sende mig, i fulde Drag.

---

27. Februar 1887.

Hvorfor blev hun så beskæmmet og bevæget, da jeg havde sagt hende min

Rejses Anledning — hvorfor kan hun ikke holde op med at græde, — hun sidder og rokker med Hovedet og siger Gang på Gang — ja, han var god — han var god — han ma endnu kunne reddes. Og hun har ledt i sine Skuffer efter de gamle Breve fra Odensetiden, hun har også fundet en lille Lap fra hans Korfirmationstid, hvorpå der star:

«Hvad er Troen? Troen er Bestandighed i det, som håbes, og en fast Overbevisning om det, som ikke ses. — Hvad hører der til sand Omvendelse? At man først erkender sine Synder, dernæst angrer dem, dernæst beder Gud om Forladelse for dem, omvender sig og søger Samfund med Christus i en levende Tro.

Erik Holm.

Og jeg vil tilegne mig det første, og han det sidste, og begge det hele — ja, jeg føler, at det vil ske.

Den lille Lap har jeg faet. Og hans Moder har skænket mig en Ring, som hun har faet af sin afdøde Mand. Da græd hun atter og sagde:

Jeg bar den aldrig med Rette, men De fortjener at få den.»

Og vi har lagt Planer for hans Fremtid.

Hun ejer jo ingen rede Penge, sa jeg har forstrakt hende med en Sum, og sa skal hun rejse til Århus og hjælpe ham pa Fode og blive hos ham, og skrive til mig om alt — alt.

---

28. Februar 1887.

Jeg er atter hjemme, aldrig nogen Vinter er Forretningen gaet sa strygende som iar, vi tjener Penge, og jeg vil ogsa gærne have mange Penge, jeg far vist Brug for dem.

Det piner mig at se Anna sa bedrøvet, hun kan slet ikke forsone sig med

Skæbnen. Jeg læste den lille Lap fra hans Konfirmationstid for hende, men hun kan ikke se noget særligt i det, andet end at han måske nok engang har været en from, skikkelig Dreng, som hun siger.

1. Marts 1887.

Havde allerede Brev fra hans Moder i Dag, hun er i Åarhus hos ham, han er heftig syg af gastrisk Feber. Hun skriver, at hans Omgivelser fortæller, at han pludselig holdt op med at drikke, efter en Dag at have haft Besøg af en net ung Pige på en Snes År.

2. Marts 1887.

Idag sendte jeg ham sådant et Brev:

«Hr. Holm!

Hav Tak for den Hilsen, jeg gennem Frk. Larsen har modtaget fra Dem, og hvoraf jeg med Glæde ser, De endnu

mindes mig med en venlig Tanke. Ja, det er en god Stund siden, vi så hinanden. Mangt og meget er siden den Tid bleven anderledes, men forunderligt nok, Mindet bliver dog stadig nyt, stadig det samme, det kommer med sine små lysende Billeder, når de truende og mørke Skyer er over os.

Mindet om mit kære gamle Hjem og hvad, der knytter sig dertil står så levende for mig. De er for mig en gammel Ven, knyttet til disse Minder fra den Tid, De boede hos os. Jeg erindrer de Aftener, når vi sad og passiarede, De undertiden smadrillende mig, glad over som oftest at få Moder på Deres Parti. Jeg hører Dem med Begejstring tale om Deres Hjem, Vesterhavet og Heden, den Længsel, De da vakte, sidder i mig endnu. Na, for Øjeblikket dvæle herved må jeg ikke, kun ét vil jeg sige Dem, det har så ofte voldt mig Sorg - -

»hvorfor kom De dog ikke ind og sagde Moder Farvel, da De forlod Odense?«

I de mange År, der siden da er forløbet, har jeg stadig spejdet efter et Glimt eller et Spor af Dem, men forgæves. Først nu gennem Frk. Larsens Slægt i Århus har jeg erfaret Deres Opholdssted.

Det var mig ikke muligt at tilbageholde det Ønske at fa en personlig Hilsen med til Dem.

Nu beder jeg Dem, Hr. Holm, betragt mig som en gammel Ven, hvis største Glæde vilde være, på en eller anden Måde, muligen at kunne være lidt for Dem. Skriv til mig, fortæl mig om Dem selv. Dette er en Bøn, som De ikke ma afsla mig, hvis De da ikke vil gøre mig meget bedrøvet. Bliv ogsa Deres Løfte tro, at besøge mig i mit lille Hjem, det vil glæde mig at byde Dem velkommen. Jeg har jo i Forening med min Svigerinde, som De nok hu-

sker, en Forretning, som til Dato er lykkedes forunderligt godt for os.

I Tro på ikke at blive skuffet i det Håb, snart at høre fra Dem, er jeg med en hjærtelig Hilsen

Elise Valentin.

Og i Dag 6. Marts 1887 fik jeg mit første Brev fra ham, kun et Par Linier med Blyant, skreven på Sengen — o Lykke for vi to små Stakler!

Her må jeg afbryde min Hustrus Meddelelser, hendes Breve til mig i de følgende År blev for mange til, at hun også kunde passe Dagbogen.

Disse Breve til mig kan jeg ikke nænne at offentliggjøre, men jeg skal nu selv meddele lidt om de følgende År.

Da det nærmede sig, at jeg første Gang skulde gæste min lille «Mus», min

Moder havde da allerede besøgt hende, blev der nok en meget alvorlig Samtale mellem hende og Svigerinden.

Denne erklærede, at hun og hendes Børn under de forandrede Forhold ikke kunde finde sig i at blive i Hjemmet, de vilde rejse inden mit Besøg.

Elise var lige ved at fortvivle, hun kunde ikke købe sin Lykke på sine Kæres Bekostning.

Efter en gennemvåget Nat tog hun Svigerinden i Favn og sagde:

«Nej, sådan vil og kan vi ikke skilles, vi vil igennem det på en Måde, der kan blive til Velsignelse for os alle, und mig blot lidt Tid, og Gud hjælper os nok til en Ordning, vi alle kan være tjent med.

Nedbøjet og nølende gav Svigerinden efter.

Søndagen efter var de i Kirke.

Og den Søndag hændte atter én af de Begivenheder, stor eller lille, som

man ser på den, men i hvert Fald uforklarlig, for mig er den som endnu et Bevis på, at alle gode Ånder har været på Spil, bragt Bud imellem Sjæle og ordnet alt på det bedste for Elises og min Lykke og Glæde.

Intet anede Præsten om alt det, der sydede og gærede hos Beboerne af den lille Forretning i Adelgade, aldrig nogensinde havde han hørt eller set noget til den Seddel, der var gemt fra min Konfirmationsdag, og som «Musen» satte så megen Lid til, ligesalidt som han vidste, at de to Kvinder vilde i Kirke, hvor kunde det da gå til, at Manden, efterat have læst Evangeliet om den kananæiske Kvinde, just i hele sin Prædiken skulde tale over de Ord:

«Hvad er Troen? Troen er Bestandighed i det som håbes, og en fast Overbevisning om det, som ikke ses.»

Midt under Prædiken greb Svigerinden Elise om Armen og hviskede skælvende:

«Men det er jo om Dig, og til Dig, Elise, han taler.»

Og Elise hviskede bevæget tilbage:

«Ja, og til Dig Anna!»

Arm i Arm gik de hjem.

Og det var et fredeligt, velsignet lille Hjem, jeg kom på Besøg i, Børnene sluttede sig til mig som til en kær Slægtning, Svigerinden gjorde ingen Forstyrrelse, og min Elise — — —

Dog alt blev ikke straks saare godt.

Der var en uhyggelig Nedtrykthed over mit Sind, jeg kunde ikke holde Troen fast, at jeg virkelig skulde sta til at redde.

Jeg havde Perioder, hvor jeg ligefrem ønskede, at min Forlovede vilde slippe mig, og jeg atter kunde synke tilbage i mit fordums Liv, Kampen syntes for hård. Udsigten til fuldstændig Helbredelse for ringe.

Halvandet År gik på den Made. Snart i Fald og snart i Sæde, men uden

at jeg nogensinde hvilede trygt i Troen på Lykke og Frelse for mig.

Når jeg mindes den Tid, maa jeg gribes ved Tanken om min Elskedes Kamp, alt hvad en Moder og Søster kan være for en Mand under sadanne Forhold var hun for mig, aldrig sa jeg hende fortvivle eller opgive Håbet, hvor kunde hun frydes over lidt, som når hun i den ærværdige, kristelige Kalender med mange, ømme Ord har nedtegnet mit lille Nytaarsvers til hende:

„Hist på Adelgade 9,
Som Du ofte går forbi,
Ligger der et gammelt Hus,
Hvorudi der bor en Mus.
Hende ønsker Du og hver
Nytår godt af Hjærte kær!
Musens bedste Ven."

Da læste jeg en Dag i et Blad om en Helbredelsesanstalt i Norge. «Hejmdal» hedder den.

Jeg fik Lyst til at komme derop, en

Smule Tro på, at jeg mulig der kunde helbredes. Tillige ønskede jeg på Afstand at prøve mine Følelsers Ægthed overfor min Forlovede.

Ikke uden Vanskelighed skaffede hun mig den ikke ringe Sum, dette Ophold vilde koste, men godt var det, jeg kom derop.

Her blev jeg helbredet, og vandt Kræfter og Mod på Livet.

Mine Breve til hende tog Fart, husker jeg.

Og da jeg i Foråret 1889 rejste hjem til Danmark, var der virkelig Forår også i mit stakkels, fortørrede Indre, jeg længtes efter at favne min lille Brud, se hende ind i de smukke, mørke Øjne.

Jeg ønskede, at vi kunde gifte os straks, men tænkte, det vover hun vel ikke.

Men hun var ikke bange for mig.

I hendes lille Kalender står:

«Søndagen d. 23. Maj 1889 blev jeg forenet ved det hellige Ægteskabsbånd

med ham, jeg fra min tidligste Ungdom har elsket, og hvis Kærlighed det har været mit højeste jordiske Mål heri Livet engang at opnaa at eje. Hjælp mig nu, Du trofaste Hjælper, der sidder højt, men ser i det lave, at bevare denne hans Kærlighed, lad mig ikke stirre pa mig selv eller mit eget.»

Og hun overgav sin Stilling i Forretningen, den der dog havde sa meget af hendes Interesse, til Svigerinden; og hun kom med den lille Sum, der ved Opgøret var blevet hendes Part, og lagde den tillidsfuldt i min Hånd.

Og min Tro på vor Lykke vokste Dag for Dag.

Ingen hjalp os, ingen andre havde Tro til mig. Gud ske Lov, er jeg lige ved at tænke, det var ved hendes Tro alene, jeg skulde rejses.

Og vi grundede og overvejede, hvor vi skulde slå os ned, egentlig var det

ene Sted lige så godt som det andet, vi vidste, at det eneste Holdepunkt var vor egen Tro og Tillid, ethvert Menneske, vi kunde rådføre os med, vilde kun ængsteligt forvirret have rystet på Hovedet, hvem vilde have troet, at en Mand i min Alder efter så mange spildte År kunde bane sig Vej til en Stilling.

Dog overvejede vi, men det var mest, fordi det var en Rus at overveje med hinanden, og vi rejste efter Brylluppet til forskellige Byer for at se på Forholdene.

Hvor var min Hustru yndig, synes jeg, når hun bad mig om Penge til et eller andet, hun den lille selvstændige Kvinde gennem de mange År, følte, at fuldt ud måtte Skridtet være i smât som i stort.

Midt i Juni kom vi til denne lille vestjyske By.

Det var Sommer og stille Vejr, men Havet talte med stærke, forunderlige Toner fra min Barndom.

Jeg sad om Aftenen pa Hotellet ved det aabne Vindue, kunde ikke komme til Ro for at lytte til denne ejendommelige Lyd af det mumlende Hav. Er man opvokset ved Vesterhavet, glemmes denne Lyd aldrig, enhver anden Egn mangler noget, vil i al sin Yppighed til Tider forekomme død og tavs.

Der kom en forunderlig Fred over mig, og i Pagt med den en Følelse af ubeskrivelig tryg, stærk Glæde, jeg var kommen hjem, — hjem til min første Barndoms Tro pa Gud og Mennesker — og jeg bestemte i den Stund, at her i denne By vilde jeg blive, jeg følte ingen Uro eller Ængstelse for Fremtiden, viste i det Øjeblik aldeles ikke, om her var Brug for en Sagfører, men min Beslutning stod fast.

Jeg sov kun lidt den Nat, var ligesom for glad til at kunne sove, Havet var utrættelig med sine Meddelelser.

De lyse Nætters Poesi la ind i det

lille Hotelværelse, jeg følte den pāny efter de mange, mange Års Blindhed, og da den gryende Dag indvarsledes ved de mange sælsomme Lyde fra søvndrukne Fugle, fjærne Hanegal og en enkelt Fodgængers ligesom drønende Trin i Gadens Stilhed, ja, da var hver af disse Lyde af så betagende Friskhed for mig, så jeg måtte undres, og tro mig sat tilbage til min første Ungdomstid.

Min Hustru sov trygt efter Rejsen.

Men da Solen ringede op, kunde jeg ikke ligge længere. Lydløst klædte jeg mig på og gik ud i Byen, fandt samme Morgen den Lejlighed, der til denne Dag har været mit Hjem, og hvor jeg som Sagfører har tjent Brødet til os, vi fik det vel aldrig så særdeles rigeligt, dog altid nok til at leve vort Liv lykkeligt og hyggeligt.

Hvordan skal jeg beskrive de År, der oprandt.

Ingen Nygifte, for hvem alt er gået så særdeles glat, aner, hvad vor Lykke vil sige.

Ja, da følte jeg, hvad det er for en Mand at have en elskelig, sød, lille Kone.

Men hendes Kræfter blev efterhaanden så små, hun, der havde holdt til så megen Kamp og Strid, kunde ligesom ikke bære Lykken, som en Lampe, der brænder med for højt et Blus, tærede hun for stærkt på den Livskraft, der med Varsomhed og Sparsommelighed kunde holdt til mange År.

Jeg følte det, men kunde ikke ændre det, og hele Tiden var der Lykke over vort Samliv.

Foråret var vor lykkeligste og sværeste Tid — — — hun blev så spinkel og lille i mine Arme. — — —

Der kom et Forår, da jeg måtte lade Forretningerne tildels skøtte sig selv og køre min lille Hustru i Sygevogn til den lille Plantage uden for Byen.

Vi sad der sammen om Formiddagen, da var den som uddød. Kun Skader og Krager fløj i store Flokke op fra de lave Træer, naar Sygevognen knirkede gennem Gangenes Grus.

Vi så på de spinkle Stammer og de orpjudskede Kroner, der bøjede sig mod Syd og Øst efter Solen. Og det lille Anlæg blev os som et Billede på os selv — vort Liv — vor Kærlighed, og det frydede os at se disse stakkels sma Træer grønnes og strække de svage, men sejge Grene efter Lyset. Og vi talte sammen om «Fruens Bøge», de høje Træer, der havde hvælvet sig over vor Ungdoms stærke Følelse, og min Hustru hviskede smilende: «Nu vilde jeg være angst ved at sidde under de mægtige Træer, jeg holder mig nu til vor egen Lund, min Lund — Musselunden», og hun trykkede min Hånd.

Og År gik, jeg mindes vore Juleaftener med de sma Gaver og Overraskelser, hun var nu sa svag, sa hun aldrig kom udenfor sin lille Stue.

Jeg sættes helt tilbage i de Dages Stemning ved at finde et lille Julevers fra mig til hende optegnet i «Kalenderen»:

„I glad Erindring om svundne År
Da midt i den lyse, skønne Vår
Jeg kørte med Musen til Musselund,
Og fryded mig der saa mangen Stund,
Jeg skænker Musen sin vante Rose
Og end lidt godt af min Julepose!"

Hvor husker jeg hendes Travlhed til Jul — hun, der følte sig så lykkelig, vilde glæde alle gamle Venner.

Da den små Frk. Larsen var bleven gift og jævnlig fik et lille Barn, hvor fulgte hun med i disse Begivenheder og sendte Gaver til de små Væsner.

Efter at have mistet hende, fandt jeg et Brev i hendes Brevmappe til forhenværende Frk. Larsen, som aldrig var bleven skrevet færdig — jeg har beholdt det, lad det være Slutningen på Historien om min lille Hustru.

---

17. September 1900.

«Ja, kære Thora! her sidder jeg og lader Minderne passere forbi mig, og jeg kan da kun med den inderligste Tak velsigne Mødet med Dig og den Tillid

og Fortrolighed, som jeg ved at lære Dig at kende kom til at føle for Dig, og som gav mig Mod til at lukke op for de gamle, lukte Gemmer — det, der igen blev Kilden og Vejen til min Lykke. — Ja, Gud ske Lov, at jeg efter så mange Års Forløb vedblivende kan se og føle, det var den største Lykke og Velsignelse, der kunde hændes mig hernede; og — det står stadig for mig — havde jeg ikke truffet Dig, da havde jeg ikke opnaet den, men Gud vilde, at vi skulde mødes.

Du kender jo selv af Erfaring, kære Thora, hvorledes Bandet mellem Ægtefolk paa 1000 forskellige Maader kan knyttes inderligere og fastere. — Jeg tør sige, hos os har min lange Sygdom vistnok væsentlig været det, der i så Henseende har baret de rigeste Frugter. De mange og lange søvnløse Nætter, da min Mand har siddet på Kanten af min Seng og under mine stærkeste Anfald af

Åndenød har løftet mig op i sine Arme; set pa mig med det mest kærlige og deltagende Blik, som var hans højeste Ønske, at kunne tage Lidelserne bort fra mig! Ja, sadanne Timer bærer de rigeste Minder og bringer den største Velsignelse i ens Liv.

Så og at kunne dele det Allerstørste og Bedste med denne sin Ven, føle, Samlivet ikke slutter hernede, men fortsættes hinsides, luttret og forklaret.

Det er det sidste, hun har skrevet angaende vort Forhold. — Min lille Pige, jeg skal ikke beskæmme Din Tro til mig — intet Løfte i nogen Retning tog Du af mig, da Du lukkede Dine søde Øjne, men det behøves ikke heller — vi skilles aldrig i Evighed.

Ja, ogsa for mig var disse hendes sidste trange År til Velsignelse — aldrig har jeg haft et Barn at offre mig for. Jeg havde hende som mit lille Barn i disse sidste År, da hun blev sa lille og svag — og kun jeg forstod at behandle hende.

Sa er det da Sandhed, hvad jeg fortalte i Begyndelsen af denne Skildring, at jeg i mit Forhold til hende har ejet alt det, en Mand længes og higer efter hos sin Moder, Søster, Hustru — Datter.

Foraret er nu atter i Luften. Jeg gar sa ene. Minderne bliver sa overvældende, jeg drømmer om «Fruens Bøge», er de endnu sa skønne som for 35 År siden?

Og jeg tænker paa Lunden uden for denne lille By, «Musselunden», som den kom til at hedde disse sidste Somre, da

jeg kørte hende derud i Sygevognen, også den ejer små Bøge, under hvilke vi har siddet og frydet os over vor sene Vår, og to Verslinier synger i mig, hvor jeg har fået dem fra, mindes jeg ikke, men nynne dem må jeg:

„Ja, under høje Bøge, blandt tusinde Blomster små
Nu vandrer hun derinde, hvor mine Længsler gå!“

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PT
8175
J54M8

Jensen, Thyra
Musen

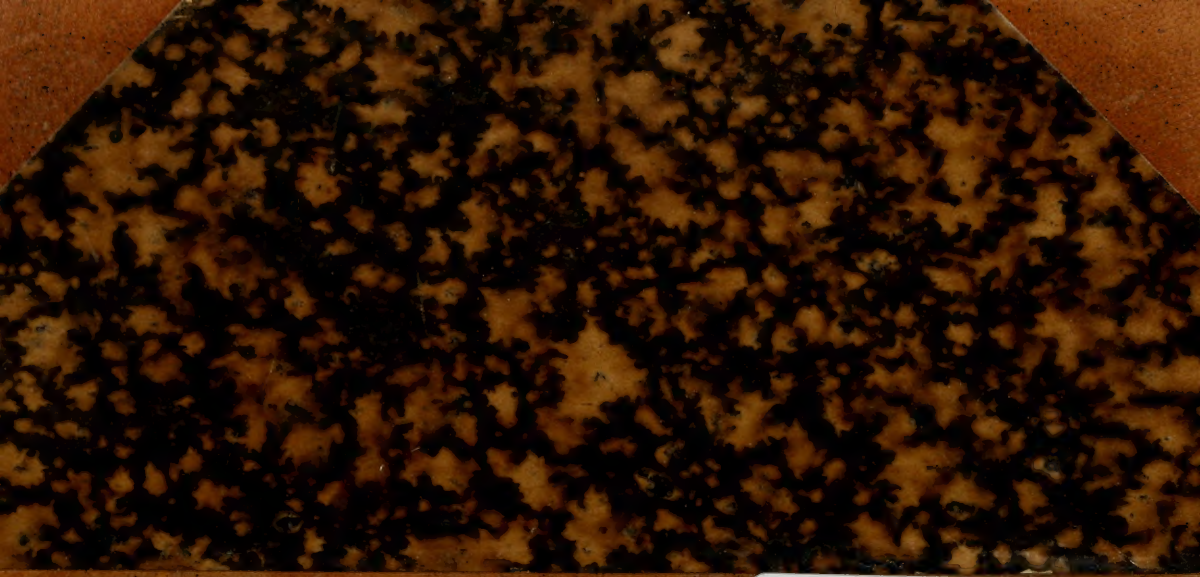

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 06 04 013 8